

ДЕЛЕГАЦІЯ ФПУ – ВПЕРШЕ В ООН | 3

№ 6 (624) 9 лютого 2012 року

ПРОФСПІЛКОВІ

www.psv.org.ua

есеукраїнська профспілкова щотижнева газета

ВІСТІ

АКТИВНА ПОЗИЦІЯ

**ПРОФСПІЛКИ БЕРУТЬ
УЧАСТЬ У
РОЗРОБЛЕННІ**

**БЮДЖЕТІВ
2013–2014**

5

ТЕМА НОМЕРА

ТАРИФНА ВІЙНА

**КОМУНАЛЬНИКИ ДОРІКАЮТЬ НЕСПЛАТОЮ,
СПОЖИВАЧІ – ПОСТІЙНИМ ЗРОСТАННЯМ ТАРИФІВ**

8

2 НТСЕР ВИЗНАЧИЛАСЬ ІЗ ГОЛОВОЮ

5 РУКИ – ГЕТЬ! ПРОФСПІЛКИ НЕ ДОПУСТИЛИ ЗВУЖЕННЯ ПРАВ ІНВАЛІДІВ

10 ЛІКУВАННЯ РЕФОРМАТОРА: ЯКОЮ БУДЕ УКРАЇНСЬКА МЕДИЦИНА ЗАВТРА?

12 ЮРИДИЧНІ КОНСУЛЬТАЦІЇ

ПРЕЗИДІЯ

**ДМИТРА ФІРТАША
РЕКОМЕНДОВАНО
НА ПОСАДУ ГОЛОВИ НТСЕР**

Завершено процедуру оновлення представництва сторін соціального діалогу в структурі Національної тристоронньої соціально-економічної ради (далі – НТСЕР). Цього разу відповідно до Закону України «Про соціальний діалог в Україні» до складу НТСЕР увійшли представники лише тих всеукраїнських об'єднань профспілок та організацій роботодавців, які відповідають критеріям репрезентативності. Ще однією новацією у роботі НТСЕР є те, що згідно з діючим законодавством створено новий робочий орган Національної ради – Президію, яка наділена повноваженнями визначати й подавати на розгляд Президента України кандидатури голови та секретаря Національної ради, розробляти Положення про секретаріат НТСЕР, вирішувати інші питання діяльності Ради.

6 лютого у приміщенні Федерації роботодавців України відбулося перше організаційне засідання Президії НТСЕР, на якому сторони профспілок, роботодавців та Уряду представили: Голова Федерації профспілок України Юрій Кулик, голова Федерації роботодавців України Дмитро Фірташ і перший заступник міністра соціальної політики Василь Надрага. На засіданні ухвалено рішення рекомендувати Президенту України Віктору Януковичу призначити на посаду голови НТСЕР на річний термін голову Федерації роботодавців України Дмитра Фірташа. Президія схвалила проект положення про Секретаріат Національної ради, Регламент його роботи. Ці документи буде передано на затвердження Главі держави, після чого буде обрано секретаря НТСЕР. Президія визначила формат і порядок денний проведення першого пленарного засідання Національної ради, що відбудеться 20 лютого у Будинку спілок. Серед першочергових питань, які планується розглядати, – пріоритетні напрями діяльності із 2012 рік, взаємодія НТСЕР із Комітетом економічних реформ у процесі їх реалізації згідно з Національним планом дій на 2012 рік, стан упровадження Закону України «Про соціальний діалог в Україні», про Національну стратегію з протидії ВІЛ/СНІДу у сфері праці та ін.

ЗУСТРІЧ

ІЗ ПОВАГОЮ ДО ВЕТЕРАНІВ

6 лютого в Будинку спілок відбулася зустріч керівництва і профкому Федерації профспілок України з ветеранами ФПУ та її членських організацій.

Голова ФПУ Юрій Кулик розповів присутнім про напрями розвитку Федерації на сучасному етапі, а також поінформував про те, що з метою посилення уваги до ветеранів, які працювали й працюють у членських організаціях та апараті ФПУ, використання їхнього багатого досвіду

М. Г. Селіхова призначено радником із питань роботи з ветеранами профспілкового руху. Крім того, Юрій Кулик вручив Подяку Голови ФПУ й матеріальну допомогу Н. О. Ракитянському, колишньому завідувачу житлово-побутового відділу Укрпрофради, за понад двадцятилітню

сумлінну працю та з нагоди 80-річчя з дня народження. Голова профкому М. Гриценко поінформувала присутніх, що за кошти ППО апарату ФПУ для ветеранів передпечено газету «Профспілкові вісті» на поточний рік, аби вони дізнавалися

більше про актуальні події профспілкового життя та не втрачали зв'язок із профспілками. Ветерани профспілкового руху в неформальній обстановці зворушливо ділилися спогадами, а також висловили ширшу подяку керівництву ФПУ за організацію зустрічі.

ПЛЕНУМ

НА ОБГОВОРЕННІ ПРОФСПІЛКИ ЖКГ – ПИТАННЯ СОЦІАЛЬНОГО ДІАЛОГУ

2 лютого в приміщенні Будинку спілок відбувся II пленум ЦК профспілки працівників житлово-комунального господарства, місцевої промисловості, побутового обслуговування населення України.

На порядку денному обговорювалося питання «Про соціальний діалог – основний інструмент у розв'язанні проблемних питань стабільної і безперебійної роботи підприємств та забезпеченні соціальних гарантій членів профспілки». Після обрання робочих органів пленуму з доповіддю виступив голова ЦК профспілки Олексій Романюк, який відзначив послідовну спільну роботу, спрямовану на розбудову цілісної системи діалогу з урядом, органами центральної та місцевої влади, об'єднаннями роботодавців. У доповіді він зупинився на актуальних проблемах роботи підприємств житлово-комунальної сфери і місцевої промисловості, міського електричного транспорту, питаннях со-

ціально-економічного захисту членів профспілки, заборгованості за заробітної плати перед працівниками галузі, яка на початок поточного року становила понад 40 млн гривень. Також Олексій Романюк поінформував про участь профспілки в кампанії «За якісне та доступне громадське обслуговування», започаткованій глобальними профспілками світу й підтриманій ФПУ. Заслухавши доповідь, учасники зібрання взяли участь у її обговоренні. У виступах йшлося про необхідність збереження системи регіональних галузевих угод, узгодженості дій ЦК профспілки і профспілкових організацій на місцях, а також наводилися факти про неготовність сторін соціального діалогу до виконання умов до-

говорів. Промовці порушували питання термінового вирішення нагальних проблем теплостачальних підприємств, недоліків тарифної політики держави, мотивації профспілкового членства. У роботі пленуму взяв участь заступник Голови ФПУ Сергій Кондюк, який у своєму виступі висловив вдячність усім тим, хто «працює в умовах тотального інформаційного палювання галузі і її нікчемного фінансування». Заступник Голови ФПУ поінформував присутніх про заходи до Дня соціальної справедливості, який за ініціативи ФПУ вперше відзначатиметься в Україні 20 лютого. Він зупинився на презентації «Дорожньої карти», представленої фахівцями ФПУ, яка містить аналіз стану со-

ціально-економічного та політичного розвитку нашої країни і комплекс заходів для її входження до топ-20 розвинених держав світу. На пленумі також було розглянуто питання «Про внесення змін до Статуту профспілки», з якого доповідала заступник голови ЦК профспілки О. Довга, інформаційний звіт про роботу президії ЦК профспілки після I пленуму, виконання бюджету ЦК профспілки за 2011 рік та проект цьогоорічного бюджету. Зважаючи на те, що кожен п'ятий член профспілки – молода людина віком до 35 років, було прийнято рішення про створення Молодіжної ради профспілки. З обговорених питань ухвалено відповідні постанови.

ДОВІДКА «ПВ»

НТСЕР створена за пропозицією всеукраїнських профспілок, об'єднань роботодавців та Кабінету Міністрів України як постійно діючий консультативно-дорадчий орган при Президенті України. До складу НТСЕР згідно із Законом України «Про соціальний діалог в Україні» входять по 20 представників від Кабінету Міністрів, репрезентативних всеукраїнських профспілок та їх об'єднань і всеукраїнських організацій роботодавців, що також відповідають критеріям репрезентативності. Відповідно до Указу Президента України від 2 квітня 2011 р. № 347 «Про Національну тристоронню соціально-економічну раду» НТСЕР створено з метою забезпечення ведення соціального діалогу в Україні для представництва консолідованої позиції профспілок, роботодавців і Уряду з трудових, соціальних та економічних питань.

АНОНС

**ПРЕЗИДІЯ
ПОСТАНОВА**

23.12.2011

м. Київ

№ П-9-2

Про скликання п'ятого засідання Ради Федерації професійних спілок України

**Президія Федерації професійних спілок України
ПОСТАНОВЛЯЄ:**

Скликати п'яте засідання Ради Федерації професійних спілок України 15 березня 2012 року та провести його в м. Києві у приміщенні Великого залу Будинку спілок.

Голова ФПУ

Ю.М. Кулик

ЗАЯВА

2 лютого ц. р. у штаб-квартирі ООН у Нью-Йорку в рамках роботи 50-ї сесії Комісії ООН із соціального розвитку Голова Федерації Юрій Кулик виступив із Заявою Федерації профспілок України щодо пункту 3 (а) «Викорінення злиднів».

Шановна пані голово!

Від імені української профспілкової делегації щиро вітаємо Вас з обранням на посаду голови 50-ї сесії Комісії соціального розвитку.

Шановні пані та панове!

Світова фінансова криза, політична нестабільність породили серйозні ризики для поступального розвитку економік переважної більшості країн світу. Стрімко знижується рівень та якість життя людей, зростає соціальна напруга й невпевненість у завтрашньому дні.

У профспілок України, які об'єднують понад 8 млн осіб, соціально-економічна нерівність і поширення бідності викликають особливу стурбованість. Так, в Україні співвідношення середнього доходу найбільш бідніших 10% населення та 10% його найзаможнішої частини становить 5,3 раза, у тому числі серед міського населення – 5,4 раза, сільського – 4,6 раза. За оцінками незалежних експертів, реальна ситуація з диференціацією доходів іще гірша – співвідношення доходів 10% найбідніших і найбагатших верств населення оцінюється більш ніж 40 разів! Ось чому першим Указом новообраного Президента України Віктора Януковича був Указ «Про боротьбу з бідністю».

Зростання бідності та нерівності у суспільстві пов'язане, перш за все, з нерівномірним розподілом доходів унаслідок економічного зростання, низьким рівнем оплати праці, погіршенням умов життя пенсіонерів, багатодітних родин, молоді.

Найвищий рівень бідності спостерігається у багатодітних сім'ях. Наприклад, у родин із трьома і більше дітьми рівень бідності сягає 70%, а в домогосподарствах, де є діти і безробітні, – 40%.

У умовах розгортання другої хвилі фінансової кризи, дестабілізації цінової ситуації на ринку енергоресурсів і продовольства виникає реальна загроза подальшого загострення негативних процесів у всьому світі.

Це потребує від світової спільноти підвищеної уваги і вжиття конкретних дій зі стабілізації соціально-економічної си-

туації та зменшення нерівності. Ми, профспілки, домагаємося соціально справедливого оподаткування доходів, ефективної системи соціальної підтримки і доступності послуг соціальної сфери, якісної освіти та охорони здоров'я, запровадження міжнародного податку на фінансові операції, що дасть змогу ефективно боротися з бідністю.

Важливим стимулюючим фактором стало економічного зростання та пом'якшення нерівності має стати продуктивна зайнятість і справедливий гарантований дохід, дотримання міжнародних трудових норм і стандартів.

Політика урізання соціальних виплат і макроекономічних обмежень, запровадження режиму жорсткої економії замість вжиття заходів для підтримання купівельної спроможності населення, ігнорування національних інтересів на догоду рекомендаціям міжнародних фінансових інститутів призводять до збільшення нерівності та розширення бідності. Профспілки вимагають проведення масштабних соціально-економічних реформ на принципах соціальної справедливості, пріоритетного вирішення стратегічних завдань у таких сферах, як зайнятість, соціальний захист, трудові права та оподаткування.

20 лютого ц. р. світове співтовариство відзначатиме Всесвітній день соціальної справедливості. В Україні згідно з Указом Президента України цей день буде відзначатися на державному рівні. Більш того, за пропозицією Федерації профспілок України 2012 рік оголошено Роком соціальної справедливості. Ми впевнені, що це дасть змогу профспілкам України привертати увагу громадськості до необхідності спільної побудови в Україні суспільства соціальної справедливості та активного впровадження в життя політики та стратегій, спрямованих на скорочення масштабів бідності та злиднів, зменшення розшарування населення за доходами і рівнем життя, забезпечення можливості розширеного відтворення робочої сили на основі зростання частки оплати праці в структурі витрат на виробництво.

УКРАЇНСЬКИЙ ДЕБЮТ

50-ТА СЕСІЯ КОМІСІЇ СОЦІАЛЬНОГО РОЗВИТКУ ЕКОНОМІЧНОЇ ТА СОЦІАЛЬНОЇ РАДИ ООН

ПРОГРАМА МАКСИМУМ

У Нью-Йорку (США) відбулася 50-та сесія Комісії економічної та соціальної ради ООН (ЕКОСОР). Серед основних питань, які розглядалися на сесії, – викорінення бідності, безробіття серед молоді та соціальна політика.

Під час засідання комісії відбулися дискусії щодо здійснення ефективної політики з найважливіших питань соціального розвитку, враховуючи сучасні виклики, які стоять перед суспільством, серед яких, зокрема, глобальна економічна криза та кліматичні зміни.

Особливу увагу комісія приділила питанням молоді, яка найбільше потерпає від безробіття. Згідно з останніми даними ООН імовірність втратити роботу для молоді втричі вища, ніж для осіб старшого віку. Тільки минулого року 75 млн молодих людей залишилися без заробітку.

«Майже кожна четверта молода людина в розвинених країнах – безробітна, а більшість молодих робітників у країнах, що розвиваються, працюють у неформальному секторі економіки. Світ переживає кризу безробіття серед молоді, що може призвести до соціальної нестабільності», – сказав постійний представник Словаччини і голова економічної і соціальної ради Мілош Котерес.

У ході сесії були розглянуті питання мобілізації внутрішніх і міжнародних ресурсів задля соціального розвитку, партнерства в інтересах розвитку Африки, запровадження програми із активізації зусиль африканських країн щодо подолання відсталості та ізоляції від світової економіки.

МІСІЯ ФПУ

Уперше за історію профспілкового руху України у роботі комісії взяла участь делегація

Федерації профспілок України на чолі з Головою ФПУ Юрієм Куликом.

Участь у роботі органів ЕКОСОР стала можливою завдяки тому, що 2009 року ФПУ дістала спеціальний консультативний статус при цій установі ООН. Слід зазначити, що такий статус мають лише 7 профспілкових організацій у світі. Серед них найпотужнішими та найвищими є Міжнародна та Загальна конфедерація профспілок, Федерація незалежних профспілок Росії та Федерація профспілок України.

На засіданні сесії було заслухано доповідь Генерального секретаря ООН Пан Гі Муна «Викорінення бідності», у якій, зокрема, наголошувалося на тому, що «міжнародна спільнота повинна підтримувати національні зусилля з викорінення бідності шляхом створення сприятливих для цього умов на міжнародному рівні та забезпечення високого ступеня угожде-

ності макроекономічної, торговельної та соціальної політики».

В обговоренні доповіді взяли активну участь представники організацій громадянського суспільства та профспілок, серед яких Голова ФПУ Юрій Кулик і Генеральний секретар Загальної конфедерації профспілок Володимир Шербаков. Окрім того, делегати сесії схвалили рекомендації Форуму громадянського суспільства, який відбувся

напередодні.

ФОРУМ ГРОМАДЯНСЬКОГО СУСПІЛЬСТВА

Делегація ФПУ на чолі з Головою ФПУ Юрієм Куликом узяла участь у Форумі громадянського суспільства, який відбувся у штаб-квартирі ООН у Нью-Йорку (США) за сприяння Фонду ім. Фрідріха Еберта. Проведення форуму передувало 50-ї сесії Комісії соціального розвитку економічної і соціальної ради ООН. Федерація профспілок України взяла активну участь у підготовці рекомендацій форуму Генеральній Асамблеї ООН та їх обговоренні, серед яких, зокрема: – усунути головні причини бідності, сприяти системним змінам і ліквідації нерівності задля досягнення справедливого та продуктивного суспільства для всіх; – інвестувати кошти у фізичну та соці-

альну інфраструктуру, створювати сприятливі умови та виділяти необхідні ресурси для тих, хто бере участь у виробництві сільськогосподарської продукції та її розподілі; – реалізовувати соціально-економічну політику та програми, які б дали змогу дрібним землевласникам, робітникам і жінкам заробити собі на життя; – передбачати у національних бюджетах країн, що розвиваються, 4% ВВП на забезпечення загального мінімального рівня соціального захисту своїх громадян; – запровадити податок на фінансові операції як інноваційне джерело фінансування, зокрема, розробити програму протидії та пристосування до кліматичних змін; – включити в оцінку політики та інвес-

тиційне планування урядів усіх країн потрійний критерій – соціальний, економічний та екологічний; – Генеральній Асамблеї ООН зробити необхідні кроки щодо створення Світової економічної ради, яка відповідатиме за досягнення консенсусу між урядами та вдосконалення світового економічного управління. У червні між засіданнями відбулася робоча зустріч Голови ФПУ та Генерального секретаря Загальної конфедерації профспілок Володимира Шербакова, під час якої дана висока оцінка прогресу в зміцненні соціального діалогу в Україні завдяки зусиллям ФПУ.

ДЕПАРТАМЕНТ МІЖНАРОДНОЇ РОБОТИ АПАРАТУ ФПУ

Після виступу Юрія Кулика головуєча на засіданні висловила вдячність ФПУ за участь делегації у роботі сесії і щиро сподівається, що ФПУ братиме активну участь у роботі функціональних комісій ЕКОСОР, її постійних комітетах, регіональних комісіях тощо. Адже досвід, потенціал і приклад діяльності профспілок – запорука поліпшення життя людей у всьому світі.

ПОРТУГАЛІЯ

У ЛИСАБОНІ
ЗУПИНИЛОСЯ МЕТРО

2 лютого працівники громадського транспорту розпочали 24-годинний страйк. Закрито станції метро, не вийшли з депо приміські поїзди, автобуси й трамваї курсують з великими інтервалами. Трудящі протестують проти планів уряду скоротити робочі місця в їхній галузі.

Уночі біля будинку управління лісабонського метрополітену розпочався пікет. «На-

разі метро повністю зупинене, і все вказує на те, що цей страйк підтримає багато транспортників», – заявив лідер найбільшої португальської профспілки Ермені Карлуш.

Причиною страйку став намір португальської влади провести реструктуризацію галузі, оскільки транспортні компанії заборгували державі 17 млрд євро, що становить 10% ВВП країни.

НИГЕРІЯ

НАФТОВИЙ КОНФЛІКТ

Профспілка працівників нафтової промисловості країни оголосила страйк, що може призвести до значного зниження нафтовидобутку. У поширеній профспілкою заяві зазначається, що соціальний протест викликає конфлікт із компанією «Шелл». Фахівці вважають, що страйк спричинить також гостру нестачу в Нігерії бензину, оскільки до профспілки

входять і водії бензовозів. Уже напередодні акції до автозаправок вишикувалися довгі черги автомашин. Нинішній страйк розпочався за два тижні від попереднього, що був викликаний скасуванням урядом субсидій і значним підвищенням цін на пальне. Тоді президент Нігерії Гудлак Джонатан змушений був зупинити зростання вартості бензину.

ДОВІДКА

Нігерія – другий за значенням експортер нафти в Африці після Анголи.

ФРАНЦІЯ

ПІЛОТИ AIR FRANCE
ПОГРОЖУЮТЬ СТРАЙКОМ

Пілоти авіакомпанії повідомили про намір оголосити страйк із 6 по 9 лютого. Переважна більшість членів (73%) Національної профспілки пілотів цивільної авіації Франції (SNPL) повідомили про свою готовність підтримати конфлікт національного масштабу

через новий закон про право на страйк на повітряному транспорті. Першим підтвердженням рішучості пілотів стало повідомлення про участь у страйку представників SNPL і більшості профспілок працівників повітряного транспорту. У випадку набрання чинності новим законом страйкарі будуть зобов'язані попереджати про свої наміри провести акцію протесту за 48 годин до її початку.

«Понад 73% опитаних пілотів відповіли «так» на запитання, чи погоджуються вони на проведення більш ніж чотириденного страйку, – зазначив віцепрезидент SNPL Філіпп Вів'є. – Рішення щодо страйку вже підтримано, наша національна рада визначає подальшу стратегію: обмежити попередженням або ж піти далі».

70%

пілотів Air France

є членами профспілки SNPL. Крім того, до її складу входять співробітники EasyJet, Transavia, Air Mediterranee і XL Airways.

ІСПАНІЯ

ЖОДНОГО НЕЩАСНОГО
ВИПАДКУ НА ВИРОБНИЦТВІ!

Попри позитивні минулорічні показники Спільний комітет з охорони здоров'я й безпеки праці (JGHSC) компанії ArcelorMittal нинішнього року планує докласти ще більше зусиль для підвищення безпеки на виробництві.

У рамках щорічної наради, що відбулася в Авілі, члени JGHSC – представники профспілки й керівництво компанії ArcelorMittal – обговорили питання охорони здоров'я працівників і показники безпеки в 2011 році. І хоча можна констатувати загальне поліпшення ситуації, на жаль, нульового показника загиблих на виробництві ще не досягнуто. Члени JGHSC обговорили шляхи подальшого підвищення ефективності роботи комітету в 2012 році.

Серед запропонованих ініціатив – проведення опитування членів місцевих комітетів з охорони здоров'я й безпеки праці на всіх підприємствах компанії з метою визначення ефективності їх-

ньої роботи. На підставі результатів опитування буде складено порядок денний міжнародної наради з безпеки на виробництві, що відбудеться в третьому кварталі 2012 року.

«Профілактика нещасних випадків у компанії посилюється, але попереду в нас ще довгий шлях. Сьогодні показник випадків зі смертельним наслідком дорівнює нулю, і я сподіваюся, що ми зможемо сказати те саме наприкінці року. Ми довели, що співробітництво з профспілками позитивно впливає на показники безпеки. Якби й інші компанії пішли тим же шляхом, можна було б урятувати життя багатьох робітників», – зазначив виконавчий директор Міжнародної

федерації металістів Роб Джонстон.

Комітет вирішив відвідати цього року заводи компанії в Південній Африці, Канаді, Україні й Алжирі. Нині ці підприємствами обговорюються строки візитів. Члени комітету планують також відвідати підприємства, де вони побували раніше, з метою оцінки досягнутих результатів.

Учасники зустрічі побували на заводі ArcelorMittal в Авілі. На підприємстві працюють 4 тис. осіб, 60% яких становлять робітники, 40% – службовці. Близько 8% робітників – жінки. На заводі високий відсоток членів профспілок, найчисельніші з яких UGT і CCOO. Близько 20 представників керівництва й профспілок – члени комі-

тету з охорони здоров'я й безпеки праці – взяли участь у сесії запитань і відповідей. Обговорення стосувалося звітності щодо аварій і наявності капітальних видатків під час нинішньої європейської кризи.

Учасники наради зазначили, що адміністративного господарська робота на заводі здійснюється на високому рівні, а досвід з окремих питань може бути використаний на інших підприємствах. Серед напрямів, які, на думку JGHSC, потребують удосконалення – протипожежне устаткування й кімнати відпочинку. Наголошувалось також на необхідності оцінки ризику внаслідок можливого впливу диму від фарби.

КАНАДА

НА RIO TINTO ТРИВАЄ ЛОКАУТ

На початку січня 2012 року виробник алюмінію Alcan, дочірня компанія Rio Tinto, оголосила локаут щодо 780 членів Профспілки об'єднаних сталеливарників (USW), які працюють на заводі в Алма (Квебек). Компанія відмовляється вести переговори про обмеження кількості тимчасових контрактів.

Компанія прагне мати необмежені права на застосування контрактної форми найму. Вона замінила постійних працівників, членів профспілки USW, тимчасовими, при цьому значно погіршивши умови їхнього виходу

на пенсію. Очікується, що кількість тимчасових працівників із 10% у 2010 році зросте до 27% у 2012-му. У свою чергу, USW наполягає на тому, щоб на заводі в Алма було 750 постійних робочих місць.

Законом Квебеку заборонено використання штрейкбрехерів і заміна працівників під час трудового спору. За даними компанії, завод сьогодні працює на третини можливостей. USW подав скаргу в місцеву колегію з праці.

МФМ і ІСЕМ направили рішучий протест генеральному директору компанії Rio Tinto Тому Албанезе. «Цей безпрецедентний випадок у Північній Америці, коли компанія вимагає, щоб профспілка погодилась із заміною всіх постійних робочих місць на тимчасові, при цьому працівники виходитимуть на пенсію з тимчасовим трудовим контрактом», – ідеться в зверненні.

СТОРІНКУ ПІДГОТУВАЛА ТЕТЯНА РУБАН, «ПВ»

АКТИВНА ПОЗИЦІЯ

**ДЕРЖБЮДЖЕТ
УКРАЇНИ НА 2013–
2014 РОКИ**

Такий прогноз державного бюджету розроблений Міністерством фінансів уперше. За оцінками фахівців, запровадження практики складання і публічного обговорення середньострокового бюджету – лише перший крок на шляху до вдосконалення бюджетної системи України.

Основні позиції профспілок стосовно цього прогнозу прокоментував заступник Голови ФПУ Григорій Осовий: «Згідно із чинною Генудою, такі нормативні акти, як проект держбюджету підлягають попередньому обговоренню сторонами соціального діалогу. СПО вже підготовлено низку пропозицій до цього проекту, а саме щодо розрахунку розміру прожиткового мінімуму на основі оновлених наборів продуктів харчування, непродовольчих товарів і послуг для основних соціальних та демографічних груп населення. Відповідно до чинного законодавства, експертна комісія за результатами проведення науково-громадської експертизи схвалила нові набори ще в минулому році. На жаль, поки її рішення з цього приводу не легалізовано відповідною постановою Кабінету Міністрів». Ще одне актуальне питання стосується розмірів заробітної плати в бюджетному секторі. Саме з державного і місцевих бюджетів фінансується зарплата понад 3,5 млн працівників – лікарів, учителів, працівників культури, соціального забезпечення та ін. «Ми просимо врахувати позицію профспілок щодо необхідності продовження практики випереджаючого зростання тарифних ставок заробітної плати в цьому секторі порівняно із загальним зростанням в економіці, – наголосив Г. Осовий. – Безперечно, завдяки цьому можна вирішити питання оплати праці держслужбовців, оскільки ставки для них не переглядалися з 2008 року. Так, для фахівців середньої ланки в державно-секторі й досі зберігаються оклади на рівні 600–700 грн, у той час як мінімальну зарплату з 1 січня ц. р. вже встановлено в розмірі 1073 грн».

Крім того, ФПУ привертає увагу розробників головного фінансового документа країни і пропонує не загалом задекларувати заходи з розвитку будівництва, а визначити конкретні показники збільшення фінансування будівництва житла, що сприятиме вирішенню економічної проблеми (відновлення діяльності будівельної галузі зумовить зростання зайнятості металургів, виробників будматеріалів та ін.). Однак, як підкреслив Г. Осовий, з іншого боку існує нагальна потреба збільшити інвестиції у будівництво житла на засадах партнерства держави і громадянина. Наші громадяни могли б активізувати свою інвестиційну діяльність, вкласти заощадження в будівництво житла. За оцінками фінансистів, у населення на руках перебуває близько 60 млрд доларів, які не працюють на економіку і не використовуються як інвестиційні ресурси. Це питання потребує вирішення за допомогою більш прогресивних фінансових механізмів, які потрібно закласти в процесі бюджетного проектування. «Залишається актуальною й проблема повернення громадянам втрачених заощаджень. За підсумками парламентських слухань із цього питання парламент звертався до уряду, щоб забезпечити складання єдиного реєстру громадян-вкладників та відшукати реальні методи їх повернення. Вважаю, що це потрібно зробити, аби відновити довіру громадян до влади, – зауважив Г. Осовий. – Після розроблення проект державних показників має бути передано до СПО профспілок для обговорення, і тоді, звісно, у нас і наших колег із членських організацій з'являться інші зауваження та пропозиції».

НАРАДА

Днями в Кабміні під головуванням віце-прем'єр-міністра України – міністра соціальної політики Сергія Тігіпка відбулася нарада щодо узгодження проекту постанови Кабінету Міністрів України «Про внесення змін до постанови КМУ від 26 березня 2008 р. № 265 «Про деякі питання пенсійного забезпечення громадян» (щодо звільнення солідарної пенсійної системи від невластивих виплат), під час якої профспілки не допустили обмеження соціальних прав інвалідів.

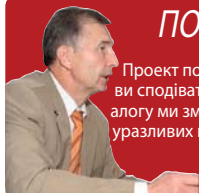
**НІ – ОБМЕЖЕННЮ
СОЦІАЛЬНИХ ПРАВ ІНВАЛІДІВ**

У нараді взяли участь заступник Голови ФПУ Григорій Осовий, представники СПО роботодавців на національному рівні, профільних міністерств, Пенсійного фонду, Фонду соціального страхування від нещасних випадків на виробництві та професійних захворювань. Під час попереднього розгляду соціальними партнерами зазначеного документа СПО профспілок його не погодив. Водночас інші сторони ухвалили. У висновках профспілкової сторони вказувалося на те, що зміни, передбачені урядовою постановою, можуть призвести до погіршення матеріального забезпечення інвалідів, які постраждали від нещасного випадку на виробництві чи отримали професійне захворювання.

Суть профспілкових зауважень полягала в необхідності внесення змін до Закону України «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання, які спричинили втрату праездатності» щодо збільшення законодавчо встановленого розміру пенсії по інвалідності. Величина цієї державної соціальної гарантії з 2004 року лишається незмінною і становить 150 грн для шахтарів – 200 грн, що, на переконання профспілок, не відповідає нинішнім економічним реаліям. Оскільки, за нормами чинного законодавства, розмір мінімальної пенсії не може бути меншим за величину прожиткового мінімуму (з 1 січня 2012 р. цей соціальний стандарт встановлено в розмірі

822 грн), то до цих гарантованих законом 150 або 200 грн Пенсійний фонд щомісячно здійснює адресу доплату. Тобто шахтарі-інваліди отримують 622 грн, інші – 672 грн. Слід зазначити, що кожна особа даної категорії додатково до названих виплат щомісячно отримує страхову виплату за втрату праездатності, яка здійснюється Фондом соцстраху і встановлюється для кожного інваліда індивідуально, залежно від ступеня отриманих ним ушкоджень. На сьогодні постраждалі на виробництві інваліди отримують гарантовані законом виплати з двох джерел. Однак через законодавчу неврегульованість між Пенсійним фондом і Фондом соціального страхування виникла невзгодженість, хто саме має сплачувати різницю між пенсією і прожитковим мінімумом. Обидві установи вважають, що це не властиво для них виплати, і донині це питання законодавчо не врегульоване. Для усунення даної проблеми Пенсійним фондом і Міністерством соціальної політики України був розроблений зазначений проект урядової постанови. В ньому, зокрема, передбачено, що грошова різниця між пенсією по інвалідності та прожитковим мінімумом має компенсуватись за рахунок державного бюджету. Однак, компенсація здійснюватиметься лише за умови, якщо сума матеріальних виплат, отримуваних інвалідом (з Пенсійного та Фонду соціального страхування), виявиться нижчою за величину прожиткового мінімуму. Також у проекті постанови пропонується під час обчислення розміру державної адресної допомоги враховувати суму щомісячної страхової виплати, яку здійснює Фонд соціального страхування від нещасних випадків на виробництві. Фактично це означає, що інвалідів можуть позбавити додаткових грошей, які вони нині гарантовано отримують.

ПОЗИЦІЮ СПІЛЧАН ВРАХОВАНО

Проект постанови направлено на доопрацювання, і це дає підстави сподіватися на те, що завдяки конструктивному соціальному діалогу ми зможемо й надалі спільно захищати інтереси найбільш уразливих категорій людей, які цього потребують.

ГРИГОРІЙ ОСОВИЙ, ЗАСТУПНИК ГОЛОВИ ФПУ

ПРОЕКТ

УМОВИ ПРАЦІ ВОДІІВ – ПІД КОНТРОЛЬ ПРОФСПІЛОК

Нещодавно на засіданні Кабміну було розглянуто питання «Про виконання Конвенції МОП № 153 про тривалість робочого часу та періоди відпочинку на дорожньому транспорті».

Обговорення стосувалося умов праці водіїв, а саме тривалості їх робочого дня й часу відпочинку. Це робиться з метою недопущення певних аварійних ситуацій тощо. У дискусії з цього питання взяв участь представник профспілок на

засіданнях Кабміну – заступник Голови ФПУ Григорій Осовий. Він, зокрема, зауважив, що згадані нормативно-правові акти й інструкції мають розроблятися за участю представників профспілок.

ЗУСТРІЧІ ЗАДЛЯ РОЗВИТКУ

У рамках Днів Федерації профспілок України в регіонах на Дніпропетровщині перебував Голова ФПУ Юрій Кулик. Він зустрівся з профактивом, керівництвом регіону, побував у трудових колективах.

Одним з найбільших підприємств обласного центру є ВАТ «Інтерпайп-Нижньодніпровський трубоброкатний завод». Тут виготовляються труби для нафтогазового комплексу, машино- та літакобудування, а також колеса і бандажі для залізничного транспорту. Жорсткі умови ринку потребують оновлення виробництва, тому на цьому підприємстві кілька років тому взялися за спорудження найсучаснішого електросталеплавноїного комплексу «Дніпросталь», розрахованого на щорічний випуск понад мільйон тонн металу особливо високої якості. І днями вже відбулося його гаряче випробування, в ході якого виплавили 100 тонн сталі. З виготовленої з неї заготовки було прокатано першу партію безшовних труб. Це стало не тільки новим важливим кроком у розвитку компанії. Будуть значно зменшені енерговитрати та викиди шкідливих речовин в атмосферу, створені сучасні умови праці. Безперечно, ця подія має і велике загальнонаціональне значення, бо свідчить про народження в Україні – вперше за останні 20 років – підприємства металургії нового покоління.

Трубики розповіли Голові ФПУ Ю. Кулику, а також головам ЦК ПІМГУ – Володимирі Казаченку, обкому профспілки – Василю Шевченку та Дніпропетровського облпрофоб'єднання – Віталію Дубілю про подальші плани розвитку заводу та вирішення соціальних питань.

За словами голови профкому Петра Паленка, більшість проблем, що виникають, вдається вирішувати за столом переговорів. Незважаючи на те, що укладання нового колективного договору йшло дуже складно, сторони все ж знайшли компроміс. Про намагання й надалі працювати в такому руслі говорив, до речі, під час зустрічі з Головою ФПУ й головою правління ВАТ Андрій Коротков. Сьогодні трубики мають

соціальний пакет, якому можуть позаздрити працівники багатьох інших підприємств. Особлива увага приділяється, зокрема, охороні праці та здоров'я металургів.

Під час зустрічі з профактивом підприємства Ю. Кулик розповів про основні напрямки роботи Федерації. Зазначалося, зокрема, що останнім часом вдалося суттєво полішити діалог із владою та роботодавцями, особливо щодо підготовки нової Генеральної угоди, прийняття нового Трудового кодексу. Було відзначено активну роботу із захисту інтересів трудящих галузевої профспілки металургів та гірників, Дніпропетровського облпрофоб'єднання.

«Проте, – зазначив Ю. Кулик, – і влада, і роботодавці будуть рахуватися тільки з профспілками сильними, організаційно згуртованими. А тут нам є ще над чим працювати, насамперед підвищувати авторитет первинних профорганізацій, які перебувають найближче до людей».

Голова ФПУ також відповів на численні запитання профактивістів. Потім він ознайомився з роботою одного з провідних цехів підприємства – № 4, розмовляв з головою цеховою Віталієм Яницьким та робітниками, цікавився умовами праці і відвідав побутові приміщення, медпункт.

Під час зустрічі Голови ФПУ Ю. Кулика та голови облпрофоб'єднання – Віталію Дубілю про подальші плани розвитку заводу та вирішення соціальних питань.

69 тис.
нових робочих місць

вдалося створити минулого року в рамках регіональної угоди на Дніпропетровщині.

У заводському цеху

діалогу як на національному рівні, так і в регіоні. У цьому напрямі профспілки і влада області працюють спільно. Так, минулого року в рамках регіональної угоди вдалося створити 69 тис. нових робочих місць, значно збільшити рівень оплати праці найманих працівників, ушестеро (з 86 до 14 млн грн) зменшити зарплатну заборгованість. Здійснюється активна робота з легалізації робочих місць та зарплати. Співрозмовники підкреслили важливість гідного відзначення 20 лютого Дня соціальної справедливості.

Голова ФПУ зустрівся з членами президії облпрофоб'єднання.

Актуальні проблеми розвитку освіти та соціального захисту її працівників, усіх бюджетників розглядалися під час зустрічі Ю. Кулика з представниками обласної організації профспілки освітян.

Голова ФПУ взяв участь і виступив на зборх, присвячених дню заснування Дніпропетровського облпрофоб'єднання. Ю. Кулик дав високу оцінку діяльності профспілок регіону, а також вручив нагороди Федерації кращим профлідерам.

Було підбито підсумки огляду на кращу організацію передплати газети профспілок області «Позиція» та вручено нагороди його переможцям. За активне висвітлення профспілкового життя та з приводу виходу тисячнономера газети редакції відзначено Почесною грамотою ФПУ, яку Ю. Кулик вручив головному редакторові газети Марині Ковтун.

ВИКТОР КОВРИГА,
ЗАВДІВУВАЧ ПРЕС-ЦЕНТРУ
ДНІПРОПЕТРОВСЬКОГО
ОБЛАСНОГО ОБ'ЄДНАННЯ
ПРОФСПІЛОК

ОБЛИЧЧЯМ ДО МАЙНА

Під час регіональних поїздок Голова ФПУ значну увагу приділяє об'єктам майнового комплексу Федерації.

Насичено була й зустріч Голови ФПУ Ю. Кулика з колективом санаторію «Новомосковський». Цей заклад є одним з найкращих у системі «Укрпрофоздоровниці». За словами головного лікаря санаторію Олександра Андрієнка, колектив наполегливо працює над розширенням спектру та якості послуг, що надаються. Завдяки плідній співпраці з профспілковим комітетом, який очолює Тетяна Колесникова, забезпечуються гідні умови й для 132 працівників закладу.

Голова ФПУ Ю. Кулик та голова ЦК профспілки і наглядової ради ПАТ «Укрпрофоздоровниці» Володимир Казаченко поінформували присутніх про стан справ у санаторно-курортній сфері профспілок, визначили шляхи надання допомоги колективу санаторію.

ЕКОЛОГІЯ

**ДИХАТИМЕТЬСЯ
ЛЕГШЕ**

2012 року в Донецьку викиди шкідливих речовин у повітря буде знижено на 25%.

Як повідомив на прес-конференції в Донецьку міський голова Олександр Лук'янченко, такого показника буде досягнуто за рахунок виведення з експлуатації мартенівських печей підприємства «Донець-

сталь». За словами міського голови, цьогоріч у Донецьку реалізуватиметься пілотний проект із реформи охорони здоров'я. «Ми будемо інвестувати в людину, в її здоров'я», – зазначив Лук'янченко.

ВІДКРИТТЯ

**«ЗАПОРІЖСТАЛЬ»
ПОСТАВИЛИ
НА РЕЙКИ**

Колектив управління залізничного транспорту ВАТ «Запоріжсталь» нещодавно отримав у експлуатацію нову залізничну станцію «Аглофабрика», оснащену мікропроцесорною централізацією управління стрілками і сигналами. Вона вже приймає поїзди із сировинними матеріалами та вугіллям.

Мікропроцесорна централізація – нововведення, яке вперше застосовується на підприємстві. У 2009–2010 роках споруджено будівлю нової станції. У 2010-му було розпочато монтаж обладнання мікропроцесорної, а в квітні 2011-го – пусконаладжувальні роботи. У листопаді обладнання було поставлено на «прогін». І от напередодні

Нового року апаратура станції перейшла на постійний режим роботи. Персонал та чергові по станції цеху експлуатації навчалися в процесі монтажу і пусконаладжувальних робіт у фахівців фірми, яка монтувала системи. Тепер стрілки переводяться в автоматичному режимі, а всі процеси контролюються комп'ютером.

РЕКОНСТРУКЦІЯ

**СМІТТЯ СТРИМАЄ
ТАРИФИ НА ТЕПЛО**

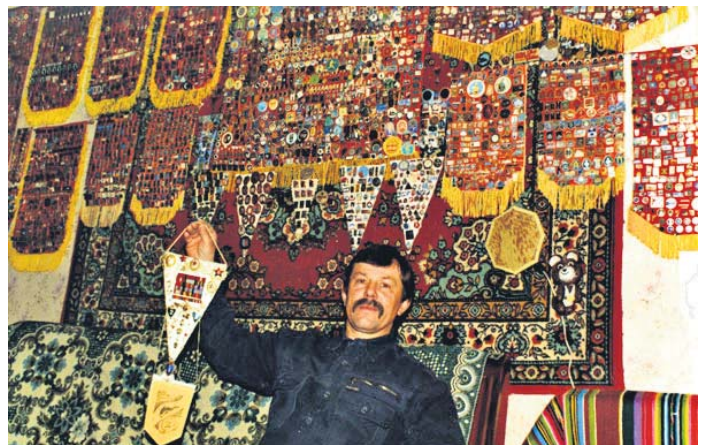
Голова КМДА Олександр Попов повідомив, що прийнято рішення встановити на столичному сміттєспалювальному заводі «Енергія» японське обладнання, що дозволить стримати зростання вартості спалювання сміття і тарифи на тепло.

За результатами зустрічей в Японії були досягнуті домовленості про підтримку зазначеної урядовою організацією та залучення коштів Кіотського протоколу для реконструкції потужностей заводу з використанням новітніх японських технологій. Уже найближчим часом до Києва прийдуть японські фахівці. Вони проведуть технічну експертизу підприємства і нададуть конкретні пропозиції щодо використання японського обладнання на заводі «Енергія», повідомляє Кореспондент.net.

Проектом реконструкції передбачено заміну двох котлоагрегатів, встановлення турбоагрегатів для вироблення електроенергії і подання теплової та електричної енергії до міських мереж. Реалізація проекту дозволить збільшити потужність заводу до 320 тис. тонн на рік, увести повний цикл хімічного очищення викидів, а вивільнені потужності після відповідної реконструкції котлоагрегатів використовувати для знешкодження мулу Бортиницької станції аерації.

ПАМ'ЯТКА

Усі ми пам'ятаємо, як у фільмі «Обіце-ри» героя нагородили «чрвоними революційними шароварами». У народному музеї акціонерного товариства «Северодонецьке об'єднання «Азот» є не менш цікаві експонати.

Онук Олексія Арестова Олександр Анатолійович зібрав 25 тис. різноманітних значків

**НАРОДНИЙ МУЗЕЙ
СІМЕЙНИХ РЕЛІКВІЙ**

Справжню реліквію залишив у спадок легендарний місцевий електрогазоварник Олексій Андрійович Арестов. Ремонтно-механічний завод, на якому він працював, по суті, ровесник Северодонецька, з нього ще в передвоєнні п'ятирічки починалися майбутні місто і хімічний гігант. Зварник-ас був на видноті не тільки в своєму колективі. Допомігав колегам із споріднених підприємств, брав участь у випробуваннях нового устаткування для зварювання унікальних сталей (у хімічній галузі потрібні особливі). І не деінде, а в самому Інституті електроварювання Академії наук України (майбутньому Патонівському). Такий спільний досвід науки і виробництва важливий і сьогодні.

– Під час війни, як і інші заводчани, Олексій Андрійович виконував замовлення для близького фронту, – розповідає головний зварник «Азоту», начальник дослідної лабораторії зварювання, кандидат технічних наук Володимир Кирилюк. – А потім сам пішов воювати. Був поранений, і знову взяв у руки зварювальний палик. До його бойових нагород додався орден «Знак Пошани».

Нарком хімічної промисловості і керівництво галузевої профспілки за звичаями того часу підкріпили орден матеріально. Вчорашньому солдату в зруйнованому війною селищі і одягнути було нічого, а тут з Америки надійшли чудові шкіряні пальта. Ними й нагородили знатних стаханівців, у тому числі Арестова.

– Подумають, що великий начальник, – зніяковів він, одягнувши імпортовану обновку.

– А ти ж у нас і є родоначальник! – підбальорили товариші. І мали рацію. Олексій Арестов став главою першої і найбільшої на рідному підприємстві трудової династії. Причому по чоловічій лінії багато хто успадкував його професію. А коли онук служив у армії, дід «із пенсії» повертався в цех, щоб не згас їхній сімейний палик.

– Сім'я і передала нам незвичайну нагороду, – показує пальто матеріально Людмила Катуніна. Такий експонат дійсно гріє. Слухаючи розповідь про нього, посміхаються і ветерани, і молоді екскурсанти, які обрали робочі професії.

– Треба поповнити ділову експозицію, – прики-

дає Олександр Арестов. Сам він зібрав унікальну – 25 тис. екземплярів – колекцію значків. Є серед них і такі, якими в різні роки нагороджували за працю, зокрема профспілкові.

А напередодні 69-ї річниці визволення селища Лісхімбуд (майбутнього Северодонецька) від фашистських окупантів Олександр передав народному музею «Азоту» речові свідчення боїв у рідному краї. Він зібрав їх на березі Сівєрського Донця, який у 1943-му кілька місяців був лінією фронту. Онук стаханівця працював начальником профспілкової турбази рідного підприємства і добре знає ці місця. Він обіцяє підготувати й інші експонати.

**СЕМЕН ПЕРЦОВСЬКИЙ,
ЛУГАНСЬКА ОБЛ.**

ОЗДОРОВЛЕННЯ

**«ФІШЕР-МУКАЧЕВЕ» – ЗНОВУ СЕРЕД
ЛІДЕРІВ У ТУРБОТІ ПРО ДІТЕЙ**

Високоякісні вироби українсько-австрійського ТОВ «Фішер-Мукачеве» – гірські й бігові лижі, хокейні ключки тощо відповідають світовим стандартам, багато років мають величезний попит серед шанувальників зимових видів спорту в країнах Європи та Америки.

Крім виробничих досягнень, адміністрація підприємства спільно з профспілковим комітетом іще й реалізують широку соціальну програму, що передбачена колектив-

ними договором. Один з її важливих напрямів – оздоровлення дітей підприємства. Так, минулого року 90 дітей працівників УАП ТОВ «Фішер-Мукачеве» оздо-

ривилися в одному з кращих стаціонарних оздоровчих закладів Закарпаття «Білоці», який розташований у зоні відпочинку мукачівців – поблизу села Лісарня. З цією метою підприємство виділило майже 128,5 тис. грн. За високі досягнення у справі оздоровлення дітей за підсумками Всеукраїнського огляду роботи профспілок і трудових ко-

**СЕРГІЙ БАРАНЧИКОВ,
ЗАКАРПАТСЬКА ОБЛ.**

Упродовж 2011 року за житлово-комунальні послуги кожна родина додатково сплатила в середньому по 160 грн щомісяця

Бажання брати з людей гроші за те, чого вони не отримують, стало постійною звичкою для комунальників...

КОМУНАЛЬНІ ТАРИФИ ЧИ З

РАЙСА ЧИРВА,
«ПВ»

Протистоянню комунальників і населення, здається, немає кінця-краю. Перші ображаються, що населення не хоче увітнути в їхнє становище й справно платити за послуги. Інші нарікають на безвідставне (з їхньої точки зору) і постійне підвищення тарифів на тлі низької якості наданих послуг. І хоча сам Прем'єр-міністр Микола Азаров запевняє, що об'єктивних причин для підвищення житлово-комунальних тарифів у країні немає, народ не дуже й довіряє владі. Більше того, сприймає позицію очільника уряду як негласний сигнал місцевій владі змінити цифри у квитанціях за комунальні послуги саме у бік підвищення.

ПЛАЧУТЬ, АЛЕ ПЛАТЯТЬ

Приводом для занепокоєння для багатьох киян виявився той факт, що у січні ц. р. вони отримали відкриті платіжні документи. Відтак за тепло мешканці столиці мають сплачувати вже вдвічі більше, ніж раніше. Парадокс навіть не в тому, що у грудні погода нас трохи потішила, тож не довелося витрачати більше тепла, а в тому, що «виправлені» квитанції отримали не всі, а лише половина киян. Решта мала сплачувати, як і раніше. Населення, звісно, кинулося перевіряти всі квитанції від початку минулого року. І віднайшло ще одну приховану міну: щомісяця підсумкова цифра змінювалась у бік зростання то на 11, то на 18, а то й на 26 гривень. Тобто без жодного офіційного попередження тарифи повільно, але планомірно підвищува-

лися. Щось на кшталт пробоного каменя: платитимуть чи почнуть ремствувати? Ясна річ, що не всі заходилися з'ясувати, чому так різняться підсумкові суми. Ті, хто ризикнув звернутися до фахівців своєї житлово-експлуатаційної контори за роз'ясненнями, зіткнулися із завченою фразою: «Так ви ж, вибачте, не маєте лічильників води й спожитого газу». Тож виходить, що претензії обдурених мешканців мають пред'являти самим собі.

Однак такі пробні каміні зробили свою справу: народ укротє заговорив про чергове підвищення комунальних тарифів. Голова КДМА Олександр Попов заспокоював обурених киян через засоби масової інформації. «Про збільшення тарифів на теплопостачання у столиці не може йти мови. Збереження вартості комунальних послуг на тому рівні, який маємо нині – це принципова пози-

ція влади Києва. Однак існує об'єктивна різниця в тарифах між будинками, де встановлено лічильники, і де їх немає. Для нас дуже важливо, щоб кияни сплачували лише за ті послуги, які реально отримують, і лише в рамках чинних тарифів. Я особисто контролюватиму це питання, і якщо побачимо порушення, то можете розраховувати на мою реакцію», – пообіцяв голова КДМА.

Можна було б поаплодувати голові столичної адміністрації за розуміння. Однак, видається, що лічильники тут ні до чого. Адже мешканцям будинків, де лічильники працюють не один рік, теж досить суттєво підвищили тарифи. Приміром, якщо за листопад люди заплатили за опалення квартири 74 грн, то за грудень минулого року їм поставили цифру 243 грн. Отже, вона зросла більш ніж утричі. Може, лічильник «порозумнішав»

і почав підігравати комунальникам?
Роз'яснити ситуацію намагався перший заступ-

ник голови КДМА Олександр Мазурчак: «Якщо в будинку встановлено лічильник, то відповідній організації потрібен час, аби зняти його показники за попередній місяць. Тому кияни у грудні отримали квитанції з нарахуванням за жовтень, а в січні – за листопад. Окрім того, деякі житлові організації зняли показники одразу за два місяці та внесли їх у платіжні документи, тож кияни отримали квитанції з більшою сумою».

Як кажуть, зрозуміло, що нічого не зрозуміло. Тож люди панікують, обурюються, плачуть, але платять.

ЯКІСІ ПОСЛУГИ ТРЕБА НЕ ОБІЦЯТИ, А НАДАВАТИ

Тільки у такому разі люди платитимуть підвищені тарифи. Якщо цифри, звісно, будуть обґрунтованими. Державна фінансова інспекція провела моніторинг усіх рішень місцевого самоврядування щодо підвищення з 1 січня 2012 року тарифів на роботи та послуги. У жодному акті немає навіть натяку на законне обґрунтування подібних дій. Керівник фінансового відомства Петро Андреев поділився своїми враженнями після проведеного мо-

ЦИТАТНИК

АНАТОЛІЙ БЛИЗНЮК,
міністр регіонального розвитку, будівництва і житлово-комунального господарства України:

– Тарифи на комунальні послуги зможуть досягти економічно обґрунтованого рівня не раніше, ніж через 4 роки. За цей період ми маємо домогтися зростання доходів населення, вирішити питання технічного переоснащення галузі й постулово вийти на рентабельну роботу комунальних підприємств.

ТЕТЯНА МОНТЯН,
адвокат:

– Основною проблемою житлово-комунального господарства є недосконала методика обрахування собівартості послуг для населення. Як тільки ми отримаємо інформацію, що почли, одразу зникнуть проблеми.

ВІКТОР МАТЧУК,
член комітету ВР з питань будівництва, містобудування та ЖКГ і регіональної політики:

– Те, що питання підвищення тарифів у ЖКГ уже вдруге за останні півтора року розглядалося на засіданні Кабміну, свідчить про те, що влада втрачає контроль над ситуацією в галузі. Житлово-комунальна сфера загрожує стабільно та передбачено лише тоді, коли в галузі запрацюють нормальні економічні закони.

ЩО ПОЧИМ І ДЛЯ КОГО?

Розмови про єдиний знаменник, до якого слід «прив'язати» плату за комунальні послуги, так і залишилися порожньою балаканиною. Експерти покаляся: поки що формули нового механізму ціноутворення не створено, пояснюючи це тим, що питання – украї непросте. Розробити єдину тарифну систему дуже складно, бо міста й області перебувають у нерівних умовах. Тож і виходить: як карта ляже, такий тариф і покаже. У Полтаві карта виявилася гуманною: за квадратний метр прибудинкових територій городяни сплачують 58 коп. У Києві за такий самий обсяг уже в 4,5 раза більше. Цей вид послуг особливо полюбляють комунальні працівники, тож доволіно підвищують тарифи: кому як заманеться. Найвідчутніші стрибки вартості цієї послуги спостерігаються у Львівській (64%), Київській (м. Біла Церква – 53,7%) та Сумській (35,2%) областях. За холодну воду споживачі найдорожче платять у Запоріжжі, Луганську та Чернівцях – більш як 4 грн за кубометр; у Вінниці, Києві, Миколаєві – 1,5, 1,9 і 2 грн відповідно. За кубометр гарячої води мешканцям Луганська, Львова, Херсона доводиться викласти від 18 до 20 грн, у Запоріжжі, Миколаєві, Рівному, Хмельницькому – платять майже наполовину менше. І якщо автори «єдиного знаменника» знову активізуються, то вони навряд чи будуть відштовхуватися від нижчих цифр.

Фарбувати стіни всередині будинків повинні раз на 3–5, зовні – раз на 4–5 років. До утримання прибудинкових територій входять також профілактичні й ремонтні роботи

ЗАШМОРГ ДЛЯ НАСЕЛЕННЯ?

ніторингу: «Фактично не проаналізовано формування собівартості та основних затрат із боку житлово-комунальних підприємств. Складається враження, що керівники ЖКГ розглядають діяльність як власний бізнес». Державна фінансова інспекція констатує, що собівартість реально наданих городянам комунальних послуг насправді штучно завищена. Але хто й коли конкретно має розв'язувати проблему, допомогти в інспекції практично неможливо. Бо ж нині всі опікуються реформуванням житлово-комунальної галузі. Населення це розуміє по-своєму – «реформуванням» тарифів.

2011 року за житлово-комунальні послуги кожна родина додатково сплатила в середньому по 160 грн щомісяця.

Тим часом профільний міністр Анатолій Близнюк реагує дуже дивно: неохоче говорить про підвищення тарифів, зауважуючи, що на якість послуг скажаться частіше, ніж на високі тарифи.

ПРО ТЕПЛО І ВОДУ ДЛЯ НАРОДУ

Леваю частка коштів, які населення сплачує за квитанціями, спрямовується на так зване утримання прибудинкових територій. Із цих відрахувань, як стверджують фахівці, складається заробітна плата комунальників. Ми не беремося рахувати гроші в чужому гаманці. Але спробуємо з'ясувати, що ж входить до поняття «утримання прибудинкових територій». Якщо коротко, то це такий перелік послуг, за які народ мав би ще й доплачувати. Якби, звісно, задекларовані послуги надавалися якісно тачасно.

Отже, працівники житлово-експлуатаційних організацій мають щодня підмітати не лише під'їзди, а й двори, вивозити сміття, чистити баки для сміття. Окрім того, щодня прибирати зелені зони, замітати й мити (!) майданчики перед входом у під'їзд. У висотках – підмітати й робити вологе прибирання до

ДО КОЖНОЇ КВИТАНЦІЇ МІЛІЦІОНЕРА НЕ ПРИСТАВИШ

Необґрунтованими тарифами на послуги ЖКГ відтепер займатиметься МВС. Міліція вже викрила 88 злочинів, пов'язаних із формуванням тарифів. Про це на засіданні Кабінету Міністрів повідомив перший заступник міністра внутрішніх справ Сергій Черних. «І це відбувається на тлі, коли уряд не підвищує ціни на електроенергію, газ і жодних об'єктивних підстав для підвищення тарифів на послуги житлово-комунального господарства немає», – наголосив він і додав, що всі необґрунтовані рішення мають бути негайно скасовані, а до посадовців, які причетні до підвищення тарифів, слід вжити відповідних заходів реагування. Серед найрезонансніших зловживань у цій сфері слід назвати те, до якого вдалися посадовці комунального підприємства у Дніпровському районі столиці. Вони не перераховували комунальні платежі на-

лежним чином. Відтак лише за два опалювальні сезони понад 20 тис. родин району зайве сплатили понад 32 мільйони гривень. В Одесі службовці житлово-комунального підприємства міського теплостачання не перераховували «Нафтогазу» та використали на власні потреби 236 млн грн. І хоча заступник міністра запевнив, що для підрозділів МВС викриття фактів службових злочинів, зловживань, правопорушень у сфері застосування тарифів є одним із пріоритетних напрямів роботи, проте народ розуміє, що до кожної квитанції міліціонера не приставиш.

третього поверху включно. Вище – замітати тричі на тиждень, а мити – двічі на місяць. Перелік послуг також передбачає щомісяця на поверхах мити перила, підвіконня, віконні рами, поштові скриньки, сміттєпроводи, а також знімати павутиння на стінах і стелі. Причому, дотримуючи інструкції, павутиння

слід не просто змахнути віником, а вологою ганчіркою. Усі вікна на поверхах мають мити двічі на рік, за логікою – одразу після зими й восени.

Чи знайдеться в країні хоча б один такий будинок, який він, звісно, не елітний, де діють за таким переліком? Дуже й дуже сумнівно.

Комунальники такий закид не сприймають. Кажуть, що це дуже спрощений підхід. До утримання прибудинкових територій входять профілактичні й ремонтні роботи. А це не павуків по кутках жаяти.

Гаразд, проаналізуємо і цю частину комунальних турбот. Фарбувати стіни всередині будинків мають

раз на 3–5, зовні – раз на 4–5 років. Вікна, двері й балкони слід інспектувати раз на півроку. Якщо виникають проблеми з вікнами чи дверима, комунальники мають вирішити проблему негайно. Ще одна болюча проблема мешканців багатоквартирних будинків – дах. Покрівлю працівники ЖЕКів мають оглядати щоквартально. І якщо раптом вона протікає, то максимум за п'ять діб майстри зобов'язані усунути недоліки. Утопія? Авжеж. То чому ж ми дивуємося, що населення та житлово-комунальні організації, як і раніше, залишаються по різні боки барикад.

Важко погодитися з представником Всеукраїнської асоціації приватних інвесторів ЖКГ Сергієм Бульбасом. «Настав час припинити розглядати користувачів і надавачів послуг як дві ланки ланцюга. Це одна ланка, яка залежить одна від одної, як не крути. Це має бути єдина робоча система», – підсумував він. Шкода, що готових рецептів, як це зробити, ніхто не видає.

От і виходить, що комунальні послуги, насправді, й послугами назвати важко. Бо ж вони не надаються у повному обсязі та не відповідають належній якості. При цьому плата за них підвищується із жахаючою регулярністю. Отже, так звані комунальні послуги сприймаються населенням не як благо, за яке треба платити, а як зашморг на ший...

ХТО ВИЛІКУЄ РЕФОРМАТОРА?

Відомості про реформи в медичній сфері, на відміну від інших відомостей про інші реформи, не входили, а, сказати б, заповзали тихим вузжиком – у вигляді лякливих чуток – у життя українців.

«БИТИМУТЬ» ЧИ НІ?

Усна народна творчість запрацювала на повну потужність: «Чуди, поліклініки й лікарні закривають, переструктуризують, об'єднують, скасують. Дитячих поліклінік узагалі не буде...». І все в такому дусі. Хвилювалися не лише фактичні й потенційні пацієнти, а й медіапрацівники. Висновки, що напрошувалися, страшенно нагадували глумачення Мишком Квакіним («Тимур і його команда») «іноземного слова «ультиматум»: «Битимуть!». Аякже: від тих «закриють» і «скасують» ніхто нічого доброго не очікував; мало того, що до цін на ліки підступитися не можна, що лікарі в кабінетах і коридорах уголос називають астрономічні суми за свої послуги, так іще й поліклініки закривають, ще й до спеціаліста не потрапиш! Нічогоєнька собі «оптимізація»! Ніде народити діти, саме так «гомоніла Україна», оскільки до пуття ніхто й нічого не кваліфікує пояснити. А тим часом тема популярська, архіважлива, бо ж стосується кожного! Однак у чому суть реформування, як і раніше, достеменно не зрозуміло ні пацієнтам, ані лікарям.

ЗА СІМОМА ПЕЧАТКАМИ

На сайті Головного управління охорони здоров'я КМДА, повідомляє news.zn.ua, роз'яснювальна робота обмежується звітами про відкриття амбулаторій сімейної медицини. Ще хизуються тим, що муніципальна лікарняна каса зібрала понад 2 млн гривень із 20 тис. киян. Проте ані пари з вуст стосовно того, хто та як їх витрачатиме, коли сімейні лікарі масово розпочнуть виконувати свої безпосередні обов'язки. Торік Ірина Акімова, виступаючи на конференції головних лікарів столиці і пропалюючи принади реформи, натякала на якісь стимули, що нібито додаватимуться до основного окладу лікаря і підвищать його зарплату до 5 тис. гривень. Що вона мала на увазі?

Та хай там як, а ні на сайті МОЗ, ні на вже згаданому не знайдеш жодної корисної інформації, котру можна було б хоч якийсь співвіднести із реальним життям. Приміром, чи залишаться ваша поліклініка в старому ста-

тусі, чи, можливо, перетвориться на консультаційно-діагностичний центр із геть іншими умовами для пацієнтів? Що чекає на мешканців сіл?

МЕТА – ПУСТЕЛЯ?

Саме цей, практичний, аспект невизначеної ситуації з реформуванням медичної галузі виявили передусім Черкаси в грудні 2011 року, «вибухнувши» масовим пікетуванням міськради: близько 30 вагітних протестували проти закриття одного з пологових будинків.

До пікетувальників приєдналися й акушерки – з остраху втратити роботу через скорочення. Депутати (які мусили вступити в перемовини з населенням) полум'яно переконували жіноцтво, що всі їхні побоювання безпідставні, але керівник департаменту охорони здоров'я та соціальної політики міста Олег Стадник раптом підтвердив: реорганізація, мовляв, актуальна, бо 40% ліжок порожні, адже народжуваність знижується.

Оце правильно, це понашому: народжують дві дитинки – отже, вистачить і двох лікарняних ліжок! А якщо з'явиться третя «президентка», то на неї не чекали, нехай народжує, де хоче. Або взагалі не вагітніє.

А ТОМУ, А ТОМУ, ЧО МИ «ПІЛОТИ»...

Скоже, навчатимемося вже «на марші», адже процес пішов. Як повідомляє УНІАН, пілотний проект із реформування системи охорони здоров'я передбачає проведення впродовж 2011–2014 років структурно-організаційної та функціональної перебудови сис-

44%

респондентів українців

не чули про реформування медичної галузі; 38% не розуміють, у чому його суть; 18% чули про зміни в системі охорони здоров'я (за даними дослідницького агентства IFAK).

теми медобслуговування в пілотних регіонах: Вінницькій, Дніпропетровській, Донецькій областях і м. Києві. Профільний міністр Олександр Аніщенко підкреслив: «У пілотних регіонах до кінця 2012 року ми маємо створити госпітальні округи. Це формалізація другого рівня надання меддопомоги». А до кінця першого кварталу поточного року в тих же регіонах мають бути створені єдині служби екстреної меддопомоги, які працюватимуть за системою єдиного медичного простору.

Чи все вам зрозуміло? Надто щодо «єдиного медпростору»?

А «пілотна» Вінниця, приміром, уже багато дечого зрозуміла й відчула. Судячи з повідомлень ЗМІ, обласний центр простотаки трусити. Починаючи з січня ц. р., вінничани не можуть просто так потрапити до хірурга, уролога, гастроентеролога тощо, бо направлення до вузькопрофільного фахівця можна отримати лише в сімейного лікаря. Що ж до сімейних лікарів, то їх – медиків широкої загальної практики – найбільше й бракує в санітарних округах. Що цілком зрозуміло. Дитячих поліклінік у місті вже немає, і це новаторство найбільше непокоїть лікарів, пише Людмила Цимбалюк (narodna.in.ua), бо за здоров'я і життя малюка має відповідати педіатр. Одне слово, «медична реформа залишила українців без поліклінік», резюмує автор.

Дуже засмучений нововведеннями й вінницький мер Володимир Гройсман. Недавно він офіційно заявив, що створення єдиного центру екстреної медицини може відчутно погіршити якість надання медичних послуг. «Мається на увазі, що швидкодію, яка була у Вінниці і яку ми ледве вивели на більш-менш належний рівень реагування на виклики мешканців, хочуть забрати – і створити єдиний центр екстреної медицини для всієї країни та керувати всіма машинами швидкої з Києва. Як же можна буде відповідати перед горлянами за надання послуг, якщо ти не впливаєш на виїзд чи невиїзд швидкої? Виходить, що нас втягнуть в марш і на цьому марші ми масово вже імпровізувати, аби хоч якийсь втримати ситуацію», – білється мер міста. При цьому він підкреслив, що лиша-

ПОЧІМ ЗДОРОВ'Я ДЛЯ НАРОДУ?

Простий, сказати б, вилучений із контексту, приклад. У Стратегії розвитку системи охорони здоров'я український вимір, напрацьований 2009 року Українським інститутом стратегічних досліджень МОЗ України (Дніпропетровська медична академія), зокрема, йдеться про те, що в Україні рівень (21,9%) та тривалість госпіталізації (13,3 доби) істотно перевищують середньоєвропейські показники (19,2% та 10,4 доби).

Інакше кажучи, ми знову мавуємо, і якщо в нас на вторинному рівні медобслуговування ще мають місце рештки гуманного підходу до пацієнта, то їх нині пропонують позбутися, замінивши батьківське піклування на бездушний конвеєр за принципом: 10 днів – звільняй місце! Чимдалі інтенсивніше будь-який пацієнт і будь-яке лікарняне ліжко розглядатимуться лише як «кеш», що надходить до закладу. Без облич, без натяків на душевний порух. До чого це треба звикнути.

Виходить, приказку «здоров'я не купиш за будь-які гроші» час переінквасити на «будуть гроші – буде й здоров'я». У медичній сфері ситуація тривожніша, ніж може здатися. Якщо винести за дужки надмірну матеріальну зацікавленість, тобто жадібність, деяких лікарів і припустити, що люди в білих халатах завжди й усюди чесно дотримують дану ними клятву Гіппократа, то все одно зрозуміло, що джерело майже всіх проблем медгалузі – обмежене фінансування, брак дуже різних і необхідних фахівців. Що й продукує надміру високу смертність. Соціологічне опитування щоразу підтверджує: населення не задоволене якістю медпослуг, оцінює її як низьку.

Видається, що саме зараз заможні люди мали б створити спеціальні фонди, приміром «Людина – людині», допомагаючи лікарням, амбулаторіям і поліклінікам у забезпеченні всім необхідним для технологічно якісного надання медпослуг. Ну, а питання професіоналізму, культури, широти знань, небайдужості й чесного ставлення до своїх обов'язків – поза сумнівом, на совісті кожного окремого медичного працівника. Акіома для всіх часів і народів.

ється чимало невирішених питань стосовно подальшої роботи вузькопрофільних спеціалістів.

До слова, виявляється, у Вінниці ще до ухвалення закону була власна модель реформування медицини, яку намагалися обстоювати на різних рівнях. Та, мабуть, не судилося...

НЕЗУСТРІЧНИЙ РУХ

Отже, стає зрозумілим, принаймні, таке. Реформа медицини потрібна, і це розуміють як «унизу», так і «вгору». Проте йдуть до розв'язання проблеми цілковито різними шляхами: на місяць – із позицій практичного сенсу, на олімпі влади – з позицій суворого адміністрування.

Деякі стратегічні вектори підвищення ефективності використання ресурсів системи охорони здоров'я (читай – реформування) все ж таки вдається виокремити: пропаганда здорового способу життя (що видається доволі демагогічним), установка на розвиток сімейної медицини (аби сімейний лікар став справжнім професіоналом своєї справи, на зразок старовинного земського, потрібно не менше 10 років), обмеження надмірного використання послуг вторинної та швидкої допомоги (а

хто і як визначатиме «міру» і «надлишок?»), реструктуризація ліжкового фонду стаціонарів (а це вже, схоже, данина часу: умовно об'єктивне уявлення про раціональне використання ресурсів галузі). Певна річ, це далеко не все, що мають у нас переосмислити та позмінювати.

З одного боку, зрозуміло, що вітчизняні реформатори чітко прямують на заклик Всесвітньої організації охорони здоров'я (ВООЗ), яка через три десятиліття знову повертається до пріоритетності кваліфікованої первинної медико-санітарної допомоги. А йдуть тому, що «так треба», що «світ» дослухається порад ВООЗ, що наші вузькопрофільні спеціалісти нібито геть превантажено, бо їх «використовують» як первинну, а насправді вони мають бути вторинною медичною допомогою. Все це зрозуміло кіба що самим реформаторам. Назагал у нас хочуть усю медицину «розкласти по полицях», заздалегідь розписавши для пацієнта його медичний маршрут.

Але з іншого боку, намагаються це робити кавалерійським наскакком, ігноруючи не лише досвід і пропозиції різних регіонів, а й узагалі наші традиції та звички, навіть узвичаю

“
У 2013 році ми підіб'ємо підсумки реформування галузі в пілотних регіонах і з 2014 року почнеється реформування в усій країні.

Олександр Аніщенко,
міністр охорони
здоров'я України

культуру стосунків лікар-хворий, досвідченість-обізнаність, побажання самого пацієнта. Ніде, нічого й ніким не сказано про контроль ризиків і загальний моніторинг накреслених змін. І до речі (чи, може, найголловніше?), з якого боку не підійде до теми реформування медгалузі в Україні, раз у раз вириває страшене запитання, тяжкий сумнів: наскільки дорожить людьми наша влада, важливим є для неї збереження життів українців? Адже всім давно зрозуміло, що, скажімо, для МВФ, навіть для ВООЗ наші з вами життя не є аж такими важливими.

ТЕТЯНА МОРГУН, «ГВ»

За ініціативою Профспілки працівників соціальної сфери України рішенням президії ЦР профспілки оголошено про проведення конкурсу «Кращий за професією» серед кухарів інтернатних установ. Метою конкурсу є відродження, збереження та пропаганда традицій кулінарного мистецтва; підвищення рівня професійної майстерності учасників конкурсу, престижу професії кухаря; розвиток творчого потенціалу молодих фахівців; поліпшення організації високосервісного обслуговування споживачів; вдосконалення навичок роботи.

ЗАКАРПАТТЯ

У СТРАВИ ВКЛАДАЮТЬ ДУШУ

12 січня ц. р. у Мукачевому на базі психоневрологічного будинку-інтернату відбувся конкурс на кращого кухаря. У ньому взяли участь представники всіх будинків-інтернатів регіону. Спершу конкурсанти представили домашнє завдання, другий (теоретичний) тур конкурсу пройшов в атмосфері щирої підтримки вболівальників. Проте найцікавішим та інтригуючим виявився третій тур – практичний, за правилами якого кожен із учасників у присутності журі та вболівальників мав приготувати рулет із курячого філе. Особлива атмосфера панувала в залі, коли підбивали підсумки конкурсу та визначали призери місяця. Перше місце посіла шеф-кухар Мукачівського пси-

хоневрологічного інтернату № 1 Наталія Плагала. Також були присуджені два других і третє місце. Усі учасники обласного конкурсу були нагороджені дипломами й цінними подарунками. Переможці отримали також грошові премії від обласної ради профспілки. Автор «Закарпатської кухні» вручив переможцям мальовничі рецепти традиційних страв, що увійшли до друкованого видання. Високий професіоналізм, знання своєї справи та щирість душі виявили учасники на всіх етапах конкурсу. Тож сподіваємося, що проведення обласного конкурсу «Кращий за професією» серед кухарів сприятиме поліпшенню умов перебування підопічних у будинках-інтернатах Закарпаття.

ВОЛИНЬ

«ДОМАШНЄ ЗАВДАННЯ» НА ВІДМІННО

На базі Берестецького психоневрологічного інтернату 20 січня ц. р. пройшов галузевий конкурс «Кращий за професією» серед кухарів інтернатних установ соціальної сфери області, у якому взяли участь фахівці Олицького, Берестецького й Городищівського психоневрологічних інтернатів та Луцького геріатричного пансіонату. Конкурс проводився в три етапи: у першому турі учасники представляли домашнє завдання, у другому – теоретичному – виконували три завдання за білетом, а третій – практичний тур – передбачав приготування салату на вибір і вареників. Кожен учасник конкурсу на високому професійному рівні оформив страви з

м'яса (риби чи птиці), розповісти про їхні смакові та поживні якості. Під час теоретичного туру кухарі продемонстрували професійні знання щодо приготування страв, збирання продуктів тощо. Цікавим виявилось практичне завдання, адже конкурсанти готували салати та вареники. За результатами голосування журі конкурсу визначили переможців. Перше місце дісталось кухареві Берестецького психоневрологічного інтернату Катерині Пус. Відтак вона братиме участь у Всеукраїнському галузевому конкурсі, який проводиться у лютому на базі Житомирського вищого професійного училища.

ГАЛУЗЕВИЙ КОНКУРС

З метою створення стимулів для удосконалення професійної майстерності, поширення нових технологій у сфері соціальної роботи, розвитку творчої діяльності, привертання суспільної уваги до проблем соціального захисту та соціального обслуговування населення Профспілка працівників соціальної сфери України провела Всеукраїнський галузевий конкурс «Краща трудова династія».

СЕНС ЖИТТЯ – ДОПОМАГАТИ ІНШИМ

Іще у квітні минулого року президія Центральної ради профспілки працівників соціальної сфери з метою підвищення престижу роботи в соціальній сфері, відродження, збереження та розвитку кращих трудових традицій у родині, формування кадрового потенціалу ухвалила рішення про проведення галузевого конкурсу «Краща трудова династія». Захід спершу проводився на територіальному рівні, де визначилися найкращі й найчисленніші династії, що працюють в установах, закладах та організаціях соціальної сфери. За результатами територіальних конкурсів для участі у Всеукраїнському галузевому конкурсі були делеговані представники 11 трудових династій. Відтак галузева конкурсна комісія, розглянувши матеріали, що їм було надіслано на конкурс, визначила переможців у номінаціях.

22 грудня минулого року на базі Всеукраїнського центру реабілітації інвалідів у селі Лютиж Київської області відбулося нагородження переможців. На церемонії нагородження були присутні представники династії, керівники

інтернатних установ, де працюють славні трудові династії, голови обласних рад профспілки. У першому залі Всеукраїнського центру реабілітації інвалідів були присутні не тільки учасники, які прибули з регіонів, а й слухачі та викладачі центру. Вони із захопленням переглянули відеосюжети про презентацію династій – учасників конкурсу й оплесками зустрічали їх на сцені. Вручав нагороди та вітав переможців голова профспілки працівників соціальної сфери Володимир Тьоткін. За збереження та розвитку кращих трудових традицій у родині, продовження спадкоємності поколінь, зміцнення авторитету установ соціальної сфери, підвищення престижу роботи в соціальній сфері президія Центральної ради профспілки нагородила подарунками та дипломами переможців галузевого конкурсу «Краща трудова династія». Так, переможцями виявилися:

у номінації «Найстарша династія» – династія Кушко-Доля з Барабойського психоневрологічного будинку-інтернату Одеської області, яка бере свій початок із

1946 року, нараховує 9 осіб, а її загальний трудовий стаж становить 139 років;

у номінації «Найчисленніша династія» – династія Венгерів із Ходорковського психоневрологічного інтернату Житомирської області, у якій 9 осіб, а її загальний стаж – 128 років;

– династія Могилко зі Звенигородського будинку-інтернату Черкаської області, яка нараховує 8 осіб, а її трудовий стаж становить загалом 139 років;

у номінації «За спадкоємність професії» – династія Дубин-Ярошків із Олицького психоневрологічного інтернату Волинської області, загальний стаж якої – 101 рік;

– династія Товкачів із Руденського психоневрологічного інтернату Волинської області, загальний стаж якої становить 100 років;

– династія Давидових – Трифонових із Панютинського психоневрологічного інтернату Харківської області. Її загальний стаж – 91 рік;

– династія Терещенків із Золотоніського психоневрологічного інтернату Черкаської області, загальний стаж якої – 114 років.

Пам'ятними подарунками та дипломами учасників відзначено:

– династію Глуценків із Вороновицького психоневрологічного будинку-інтернату Вінницької області;

– династію Сухових із Ржищівського геріатричного пансіонату Київської області;

– династію Слюсаренків із Степівського дитячого будинку-інтернату Миколаївської області;

– династію Задорожніх із Комарівського дитячого будинку-інтернату Харківської області.

За підвищення престижу роботи в установах соціальної сфери, збереження та розвитку кращих трудових традицій у колективах, формування кадрового потенціалу керівників інтернатних установ, які брали участь у конкурсі, були нагороджені подяками президії ЦР профспілки. А за організацію і проведення територіальних конкурсів «Краща трудова династія», підтримку активних форм роботи, спрямованих на підвищення професійного статусу соціальних працівників, президія Центральної ради профспілки відзначила голів облпрофрад.

Переможців і учасників конкурсу привітала заступник директора Департаменту соціальних послуг Міністерства соціальної політики України Ірина Кисляк, а народний ансамбль «Лютизька левада» подарував усім присутнім свої пісні.

Нині працівники соціальної сфери готуються до нового конкурсу.

ГАЛИНА БАШКІРЕВА,
ЗАСТУПНИК ГОЛОВИ
ПРОФСПІЛКИ
ПРАЦІВНИКІВ СОЦІАЛЬНОЇ
СФЕРИ
УКРАЇНИ

“

Для багатьох із вас слова Івана Франка «Життя людини доти має цінність, доки людина може допомагати іншим» – стали сенсом життя. Ви заслуговуєте на особливу повагу й подяку за вашу невтомну працю. Від вашого професіоналізму, вміння співчувати чужому болю, знаходити потрібні слова, реагувати на біду та складну життєву ситуацію іноді напругу залежить життя та здоров'я ваших підопічних. Своєю мудрістю, терпінням, турботою та увагою ви вселяєте їм надію на завтрашній день. Ми пишаємося тим, що в соціальній сфері трудяться такі працьовиті, талановиті, самовіддані покоління трудових династій, які своє життя присвятили служінню добру й милосерддю.

ВОЛОДИМИР ТЬОТКІН,
ГОЛОВА ПРОФСПІЛКИ ПРАЦІВНИКІВ
СОЦІАЛЬНОЇ СФЕРИ УКРАЇНИ

ЗАКОНОМ ПЕРЕДБАЧЕНО

ПІЛЬГИ ДЛЯ ДОНОРА

Які пільги передбачені для осіб, які мають статус Почесного донора України?

Іван ГАВРИЩУК,
м. Решетилівка, Полтавська обл.

Згідно зі статтю 13 Закону України «Про донорство крові та її компонентів» (зі змінами та доповненнями) для осіб, які мають статус Почесного донора України, встановлено такі пільги:

- безплатне позачергове зубопротезування (за винятком зубопротезування з використанням дорожніх металів) у закладах охорони здоров'я, які засновані на загальнодержавній і комунальній власності;
- пільгове придбання ліків (із знижкою 50% вартості) за рецептами, що видали заклади охорони здоров'я, засновані на загальнодержавній і комунальній власності;
- безплатне забезпечення донорською кров'ю та її препаратами;
- першочергове придбання за місцем роботи або навчання путівок для санаторно-курортного лікування та першочергове лікування у закла-

дах охорони здоров'я, які засновані на загальнодержавній і комунальній власності;

- позачергове забезпечення протезами та іншими протезно-ортопедичними виробами у порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України;
- використання чергової щорічної оплачуваної відпустки у зручний час;
- отримання надбавки до пенсії у розмірі 10% затвердженого прожиткового мінімуму на одну особу в розрахунок на місяць;
- отримання пільгових позик для будівництва індивідуального житла відповідно до законодавства.

Окрім пільг, що передбачені цією статтею, міністерства та відомства України, уряд АР Крим, органи виконавчої влади в областях, власники підприємств, установ або уповноважені ними органи можуть встановлювати для таких донорів й інші додаткові пільги.

СОЦЗАХИСТ

КОЛИ СІМ'Я ВЕЛИКА

У нас багатодітна родина, виховуємо шестеро дітей. Які пільги нам належать і куди ми маємо звернутися, аби їх отримати?

Юрій ВЛАСЕНКО,
м. Запоріжжя

Згідно зі ст. 13 ЗУ «Про охорону дитинства» багатодітним сім'ям встановлені такі пільги:

- 50% знижка оплати за користування комунальними послугами (газо- та електропостачання, інші послуги) та вартості скрапленого балонного газу для побутових потреб у межах норм, визначених законодавством;
- 50% знижка вартості палива, у тому числі рідкого, у межах норм, визначених законодавством, у разі, якщо відповідні будинки не мають центрального опалення;
- позачергове встановлення квартирних телефонів. Абонентна плата за його користування встановлюється у розмірі 50% затверджених тарифів.

Діти із багатодітних родин мають право на такі пільги:

- безплатне одержання ліків за рецептами лікарів;
- щорічне медичне обстеження та диспансеризація в державних і комунальних закладах охорони здоров'я із залученням необхідних спеціалі-

тів, а також компенсація витрат на зубопротезування;

- першочергове обслуговування в лікувально-профілактичних закладах, аптеках і першочергова госпіталізація;
- безплатний проїзд усіма видами пасажирського транспорту (крім таксі), автомобільним транспортом загального користування в сільській місцевості, а також залізничним і водним транспортом приміського сполучення та автобусами приміських і міських маршрутів, у тому числі внутрішньорайонних, внутрішньо- та міжобласних, незалежно від вістані та місця проживання;
- безплатне отримання послуг з оздоровлення та відпочинку. Для використання свого права на пільги батькам слід звернутися із заявами до всіх підприємств та організацій, які надають послуги, про нарахування оплати відповідно до пільг, які гарантуються Законом України «Про охорону дитинства».

ОСОБЛИВІ УМОВИ

ЯК ПРАЦЕВЛАШТУВАТИ

ІНВАЛІДА?

Я приватний підприємець із виробництва взуття, хочу взяти на роботу закрийника, який є інвалідом 2-ї групи. Як правильно організувати його працю і як регулюється встановлення неповного робочого дня або тижня?

Тетяна ГАЛЬЧЕНКО,
м. Бровари,
Київська обл.

Згідно зі статтею 12 ЗУ «Про охорону праці» підприємства, на яких працюють інваліди, зобов'язані створити для них умови праці з урахуванням рекомендацій медико-соціальної експертної комісії (МСЕК) та індивідуальних програм реабілітації, а також вжити додаткових заходів безпеки праці, що відповідають специфічним особли-

востям цієї категорії працівників.

У випадках, передбачених ст. 172 Кодексу законів про працю України (далі – КЗпП), роботодавець зобов'язаний організувати навчання, перекваліфікацію і працевлаштування інвалідів відповідно до медичних рекомендацій, встановити на їхнє прохання неповний робочий день або тиждень, забезпечивши пільгові умови праці.

У разі невиконання рекомендацій МСЕК, що може призвести до погіршення стану здоров'я працівника-інваліда, роботодавець нестиме відповідальність.

Тривалість робочого часу регулюється ст. 51 КЗпП, якою визначається перелік працівників, що мають право на скорочений робочий час, і встановлюється його тривалість. Частиною п'ятою цієї статті передбачено, що законодавством встановлюється скорочена тривалість робочого часу для окремих категорій працівників (учителів, лікарів та інших).

Згідно з частиною п'ятою ст. 6 ЗУ «Про охорону праці» роботодавець, керуючись медичним висновком, має за згодою працівника перевести його на легшу роботу на

термін, який зазначений у медичних рекомендаціях, встановити для нього скорочений робочий день та у разі потреби організувати навчання з набуття іншої професії відповідно до законодавства.

Тривалість скороченого робочого часу для працівників-інвалідів не встановлена жодним законодавчим актом, у тому числі статтею 51 КЗпП, ЗУ «Про охорону праці». Отже, якщо в рекомендаціях МСЕК зазначено, що працівник-інвалід може працювати на своїй посаді на умовах «скороченого робочого дня», то роботодавець на прохання інваліда зобов'язаний встановити йому неповний робочий час відповідно до статті 172 КЗпП. Для цього працівник-інвалід подає відповідну заяву, а роботодавець видає наказ. У разі якщо інвалід не погоджується працювати неповний робочий день, роботодавець не має права в односторонньому порядку примусити його до цього. Згідно зі ст. 55, 63 КЗпП залучення інвалідів до надурочних робіт і робіт у нічний час без їхньої згоди заборонено.

В УМОВАХ НЕПОВНОГО РОБОЧОГО ЧАСУ

Згідно зі ст. 56 Кодексу законів про працю України неповний робочий час може встановлюватися шляхом зменшення тривалості щоденної роботи, кількості днів роботи протягом тижня чи шляхом одночасного зменшення кількості годин роботи впродовж дня і кількості робочих днів впродовж тижня. Роботодавець зобов'язаний на прохання робітника, який має право на неповний робочий час, встановити таку його тривалість, про яку просить працівник.

Оплата праці в цих випадках провадиться пропорційно відпрацьованому часу або залежно від виробітку.

Згідно із ч. 3 ст. 56 КЗпП робота на умовах неповного робочого часу не тягне за собою будь-яких обмежень обсягу трудових прав працівника.

СТОРІНКУ ПІДГОТУВАЛА
ТЕТЯНА РУБАН, «ПВ»
ФОТО КИРИЛА ЛАТИШЕВА

Середня Наддніпрянщина Правобережжя

Музика є невід'ємною складовою народної творчості

КИЇВСЬКИЙ СКАНСЕН У ПИРОГОВО: ІСТОРІЯ ПІД ВІДКРИТИМ НЕБОМ

Наша держава пройшла різні за значимістю історичні віхи та періоди. Проте найцікавіший, напевне, той, що найбільше хвилює уяву дивними, у розрізі сучасності, звичаями, незвичним, але яскравим вбранням, житлом, посудом, музикою чи поезією. Сьогодні, аби мандрувати століттями, не потрібна машина часу. Віки, що відійшли у небуття, нашим мріям нині – не перешкода. Адже доторкнутися до історії, відчутти колорит українського села – справжнього, без прикрас, допоможе етнографічний музей під відкритим небом у Пирогово.

Володарі вітрів музею

Фольклорний ансамбль «Джерело» під час святкування Масляної

ВІДКРИТИЙ СОНЦЮ І ВІТРАМ

Музей народної архітектури та побуту в Пирогово – один із найбільших в Європі та заснований 6 лютого 1969 року. Проте перших відвідувачів прийняв аж через сім років – у 1976-му, й відтоді став улюбленим місцем відпочинку дорослих і малих українців, а також гостей із близького та далекого зарубіжжя.

Це унікальний музей, що ознайомлює із побутом, архітектурою, культурою всіх регіонів країни кінця XIX – початку XX століття, і аби все це побачити вистачить одного дня.

Територія скансена (так іще називають архітектурно-етнографічний музей проsto неба) становить 150 гектарів. У музеї представлено головні етнографічні зони України. У спеціально створеному ландшафтному середовищі відтворено особливості їх традиційної сільської забудови й побуту мешканців – Наддніпрянщини, Полтавщини, Слобожанщини, Поділля, Таврії, Карпат.

Невід'ємними складовими діяльності музею є польові дослідження з традиційного будівництва та етнографії, створення нових інтер'єрів, виставок, організація та проведення в музеї та за його межами фоль-

клорних свят, днів ремесел та відзначення пам'ятних дат. Упродовж існування музею було сформовано збірку пам'яток народного будівництва та етнографічну колекцію, що нараховує понад 80 тисяч експонатів.

Є тут і гори, й захопливі зі справжніми крилами різноманітні вітряки, поле ремесел та ще багато чого цікавого. Але основна цінність музею полягає у його природності. Адже, прогулюючись стежками, можна не просто розглядати музейні експонати, а й посправжньому насолоджуватися пишною українською природою, слухати рідну музику, поринути у побут і фольклор, описаний та оспіваний багатьма класиками та сучасниками.

ТЕАТР «OPEN AIR»

Ще однією яскравою прикметою музею, що лише зараз набуває особливої популярності в сучасних парках, зокрема Київській Русі та Мамасівій слободі, є різні театралізовані вистави, традиційні обряди, гуляння під час народних свят, танці навколо вогнища, співи.

За сорок років існування у музеї зібрано понад 200 об'єктів. Більшість будівель справжні, тобто завезені сюди з різних куточків України. Майже у кожному саду можна знайти, роздивитися інтер'єр, заглянутися за припічок, «кишнути» на курей, які по-свіському гребуться у городях і навіть почухати місцевих волохатих мурчиків та сірків.

Загалом невимушена атмосфера прогулянок з фотографуванням на тлі різноманітних хат, церков, вітряків, харчевень і шпичених полів трохи стомлює, хоч і не перестає дивувати.

НОВАЦІЇ МУЗЕЮ

Нещодавно знайшла в Інтернеті інтер'єр одного з керівників музею (вони змінюються час від часу) про те, чим дивуватиме етнографічний парк у нинішньому 2012-му – році Євро. Дізналася, що у музеї під відкритим небом заплановані справді масштабні зміни.

Кабінет Міністрів доручив Національній академії наук і відповідному міністерству звести до 2017 року 17 експонатів, що втворюватимуть втрачені об'єкти народної архітектури. Так, передбачається відтворити 12 церков, два вітряки, каплиці, комори та фортеці. У Пирогово хочуть завезти більше «живності» – волів, свиней і решетиливських овець.

Народні майстри виготовлятимуть сувеніри просто в музеї. Наприклад, маленьку кузню мають намір розширити й виконувати тут невеликі підкови. Відвідувачам пропонуватимуть також гончарні вироботи, дерев'яні іграшки, вишиванки тощо.

Музей уже має «домівку» в Інтернеті та соціальних мережах Facebook і Twitter.

Тож гарної днини приємуйте до музею іще раз розкрити сторінки історичної та непізнаної України.

ПІДГОТУВАЛА
ІННА ЖУРАВЕЛЬ,
ЦІК ПРОФСПІЛКИ ПРАЦІВНИКІВ
ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ФОТО ТЕТЯНИ РУБАН, «ПВ»
ТА ОЛЕКСІЯ МИХАЛЬЧЕНКА

НАШІ УЛЮБЛЕНЦІ

ЯК КОТИ СТАЮТЬ ПАМ'ЯТНИКАМИ

Невідомо, кому першому спало на думку завести у ресторани тваринку-талісмана, але ідея виявилася живучою, перетворилася на моду й захопила рестораторів.

У когось живе чорна в'єтнамська міні-свиня, а приміром, у ресторани «Остерія Пантагрюель», що біля Золотих воріт у Києві, свого часу з'явилася кошениятко-перс. І назвали його Пантелеймоном. Кіт дуже швидко став улюбленцем не лише персоналу цього ресторану, а й відвідувачів. Справжній талісман! І, між іншим, завжди прагнув відповісти своєму статусу: ніколи не йшов відпочивати, поки не переконається, що гості зручно розташувалися й почуваються комфортно. Породистий і сповнений гідності, кіт беззаперечно вважав себе одним із

гостинних господарів. І коли в закладі сталася пожежа, не вискочив, рятуючись, на вулицю, а намагався попередити всіх присутніх про небезпеку. На жаль, Пантоух загинув. Нині, вже у бронзі, він стоїть біля місця «роботи», приваблюючи туристів, які завжди прагнуть дізнатися, за що ж котів випала така честь. Із ним пов'язане місцеве повір'я про справедливість бажань, тому не закінчується кількість охочих фотографуватися поряд із славнетним Пантелеймоном. Загалом пам'ятників котам (включно з булгаківським Бежемотом) у всьому світі – безліч.

ІСТОРІЯ РЕЧЕЙ

ІЗ ЖИТТЯ... НАПЕРСТКА

Давно це було. Жила собі в Амстердамі у XVII столітті дуже гарна дівчина на ім'я Аніта. Крім того, що вона була вродливою, Аніта зажила слави неперевершеної майстрині-вишивальниці. Її вправні руки створювали на шовку й оксамиті розкішні казкові замки, чарівних заморських птахів, небаченої краси квіти. Замовлення надходили звідусіль. Часом замовники сварилися між собою, бо кожному кортіло якомога швидше одержати неповторної краси вишивку, аби похизуватися перед знайомими й сусідами. Але батько Аніти не був доброю людиною, як-от у старих казках. Жадібний і безсердечний, він примушував дочку працювати без відпочинку. Тож дівчина цілими днями шила й вишивала, не випускаючи голки з рук. А голка була дуже тонкою й боляче колола ніжні дівочі пальці.

Закоханому в Аніту майстеру-золотареві Ніколу Бенготену не давала спокою думка, як допомогти коханій. Нарешті він придумав! Одного дня дівчині передали пакуночок, у якому вона побачила витончений маленький золотий ковпачок із нанесеними позначками. А в короткій записці зауважувалося: «Дарую вигадану та виготовлену мною невід'ємний атрибут шиття й вишивання в усьому світі.

ОПОВІДАННЯ-ФЕНТЕЗІ

...І ДОЛЬ НЕЗАГАДКОВЕ ЗАВТРА

Новий рік завжди обіцяє щось незвичайне. Втім, хіба з людського погляду. Ось я, приміром, народилася саме перед Новим роком. Тож як і всі немовлята, надто «зимові», такі незвичайна. Правду кажучи, дуже розсердилася на маму за те, що вона виштовхнула мене з теплої волоти на великий холод і велике світло: шкіру обпікало, очі сліпило і треба було ще розібратися з тим новим і не вельми приємним, серед якого я тепер мала перебувати.

З іншого боку, все, що тепер мене оточувало, не було вже насправді таким новим і незвіданим. Там, у зручному й затишному місці, захищеному материним тілом, де я перебувала довгий час, увесь світ з його законами й правилами був уже мені добре відомий. Як кажуть, із кінця в кінець. Я бачила первісні гори, видоліни, океани, ліси з усім, що їх населяло. Потім перших людей. Я знала, хто, чому і з чиего допомогою створював Старий Заповіт і чому став необхідним Новий. Переді мною повільно, мов глибока, хоч і неспокійна вода, протікали століття, причому спостерігати було дуже цікаво: я бачила найголовніші віхи й прикмети кожної епохи, наміри та їх здійснення чи провал, війни та завоювання, змагання конфесій, історії кохань і розлучень, зраду, помсту, підступність, шляхетність, дружбу й відданість, бачила варварство й цивілізованість... Я чула й розуміла діалоги. І мова будь-якої країни була мені зрозуміла, неначе рідна. Не знаю, можливо, розуміла хіба що сенс сказаного, як-от телепатія.

І сто разів переконалася, що нічого й ніколи не змінюється – лише зовнішні обставини. Тільки антураж – мода, архітектура, стиль. А люди завжди й усюди лишаються тими самими, звичайними. Незмінно в їхніх душах панують добро й зло, мов світло та тінь, мов звук і відгук, мов недружні й водночас

нерозривні боки одного аркуша, однієї монети... А долі країн та століть – у руках окремих людей, завжди окремих, які є особистостями, незалежно від того, «добрі» вони чи «погані» з людського погляду. Кожен грається зі своєю країною, немов із дитячою іграшкою, або як із мапою, де повністю у його владі переставляти гральні кості, креслити олівцем, замальовувати чи розмальовувати. А деякі вправляються з цілими континентами.

Та в кожному епоху неодмінно існували набагато важливіші речі: наука, поезія, образотворчість, музика, дедалі глибші, строкатіші, розмаїтіші, цікавіші.

Певна річ, я побачила й Кінець. Ну, можливо, не зовсім остаточний кінець, а, скажімо, його наближення. Цей відтінок виявився коротшим, і я зрозуміла, що прийду у світ саме тоді, коли людству належатиме ухвалювати доленосні рішення.

Поки холод і світло не виснажили мене, я, через недосвідченість у такій новій для себе якості, спробувала розказати мамі про все, що мені відомо. Та ба... Негайно відчула чийсь

легкий поштовх, із грудей вирвався крик. Я кричала й плакала доти, доки геть не втомилася від цього, доки не зігрілася за допомогою якогось штучного тепла. Та й за це спасибі. А головне: я зрозуміла, що довго ще не зможу пояснити оточуючим, де правда, а де кривда, і що їм слід робити, аби бути хоч трохи щасливішими.

Проте невдовзі мені було суворо заборонено навіть думати про це. «Методика» виявилася дотепною й ефективною: перша ж порція материнського молока наповнила мене такими чудовими новими почуттями, що я мимоволі повністю зосередилася на цьому етапі свого земного життя.

Стало легко, спокійно й затишно.

...А напередодні наступного нового року мої батьки посадили мене поряд із собою у манеж та почали прикрашати ялинку. Вони говорили про мене, свою односторонню донечку: яка я в них спокійна, лагідна й гарненька. «Мені здається, ми робимо все, аби вона була щаслива», – сказала моя мама. А тато додав: «Добре, що вона поки не знає нічого про це складне

Ex ore parvulorum veritas (лат.). Вустами дитини промовляє істина.

життя, про купу проблем, брак грошей, людську підступність. Не знає сумних думок про завтрашній день. Дякувати долі, дізнається ще нескоро...» І тут я не втрималася. Звісно, це було не зовсім чесно, адже я тоді ще не розмовляла, але повернулася всім тілом до батьків і чітко вимовила: «Я знаю все!» Вражені, вони кілька секунд мовчки переглядалися, далі кинулися до мене: «Донечко, що ти знаєш?! Скажи нам, доню!!!» Однак цього разу мене було серйозно попереджено: тієї ж миті я добре згамила, що маю всього навчатися із самого початку. Лишився тільки інтелект – і за це спасибі.

Я подивилася на стривожених, збентежених, заручованих батьків і розсміялася. Після того року зосередилася на іграшках. І це кілька місяців не мала змоги вимовити ціле речення.

Однак дещо в пам'яті лишилося: Кінець настане нескоро, астрологи тут не мають рації й шкода, що багато хто їм довіряє. Насправді людство має шанс. Новий рік завдяки приносить у світ ті дива чи закономірності, світло чи пітьму, на які він заслуговує.

Загалом про майбутнє я дещо знаю. Але не скажу: таємниця й шлях для людей завжди приваблює, аніж відповідь і непорочність. Хоча вони – в усі часи – вважали навпаки. Рухаються стрілки годинника, минає доба, реалізуються наші думки, наміри, дії. Тож у добру путь, людство!

ТЕТЯНА МОРГУН, «ПВ»

ПРО ІНШУ ІСТОРІЮ

Якось мама котила мій візочок алеєю парку, а за нею невідступно йшов хлопчик років чотирнадцяти, постійно зазираючи у візочок. Зрештою він не втримався, підійшов до мами й наївно запитав: «Тютю, це у вас там, у візочку, лялька чи жива дівчинка?» «Звісно, жива дівчинка! – здивувалася мама. – Як тобі таке спало на думку?» «Та малий він іще, сам дитина», – подумала я й усміхнулася. «Ну, переконався?» – запитала мама. Звісно, я цього хлопця впізнала, адже через сімнадцять років ми зустрінемося, а це через рік одружимося. Утім, це вже зовсім інша історія...

ФЕХТУВАННЯ

**КАРЮЧЕНКО
ЗДОБУВ «ЗОЛОТО»**

У першому цьогорічному етапі Кубка світу з фехтування на шпагах серед чоловіків, який проходив у італійському Лівіно, взяли участь 242 спортсмени.

Переможцем змагань став українець Дмитро Карюченко, який впевнено долав опір суперників упродовж турнірної дистанції. Зокрема, півфінальний і фінальний поєдинки з французами Янніком Борелем і Ульріхом Робером завершилися з однаковим розгромним рахунком на користь українця – 15:8. Ця перемога дозволила Дмитру піднятися з 47-го на 20-те місце в світовому рейтингу, що значно підвищує його шанси здобути перепустку на

Олімпійські ігри, які влітку приматиме Лондон. Проте до кінця олімпійського відбору шпажистів доведеться довести свою майстерність ще на трьох турнірах. У командних змаганнях збірна України фінішувала п'ятою. Перемігши в 1/8 фіналу другий номер світового рейтингу збірну Угорщини (45:36), українці в чвертьфіналі поступилися Китаю (35:45), а в боротьбі за місця з 5-го по 8-ме здобули перемоги над росіянами (45:36) і казахами (45:30).

ТХЕКВОНДО

**ДВІ ПУТІВКИ
ДО ЛОНДОНА**

У Казані (Росія) відбувся європейський ліцензійний турнір із тхеквондо (ВТФ), де українці зуміли завоювати дві олімпійські ліцензії на Ігри XXX Олімпіади в Лондоні.

Щоб отримати омріяні путівки на Олімпіаду, Марині Коневій (+67 кг) та Григорію Гусарову (68 кг) треба було пробитися до призових три-

йок. Українці з поставленим завданням упоралися: Григорій здобув «бронзу», а Марія стала переможницею турніру.

ДЗЮДО

**ПРИЩЕПА
ВИБОРОЛА
«СРІБЛО»**

В останні дні січня столиця Болгарії приймала Кубок світу, в якому взяли участь 193 спортсменки з 43 країн світу. Збірну команду України представляли 10 дзюдоїсток.

Українки здобули в Софії одну нагороду – лідер жіночої збірної країни Марина Прищепу виборола срібну медаль у ваговій категорії до 78 кг. На перших етапах українка достроково закінчила поєдинки проти господарки змагань Терези Джуровой, росіянки Альони Прокопенко та канадки Мариліз Левеск'ю. У півфіналі Прищепу здобула перемогу над Гуусь Стивенхюйс із Нідерландів. На жаль, у вирі-

шальній сутичці, на суб'єктивний погляд суддівської трійки, і то роздільним рішенням (2:1), сильнішою була бронзова призерка пекинської Олімпіади кореянка Джеон Геон-Мі. А основний та додатковий час не виявив у цьому фіналі найсильнішу. Срібна медаль софійського Кубка світу принесла Марині 60 рейтингових очок і зміцнила її позиції у боротьбі за олімпійську ліцензію до олімпійського Лондона.

БІАТЛОН

**УКРАЇНЦІ –
КРАЩІ
В ЄВРОПІ**

У словацькому Осрблі завершився чемпіонат Європи з біатлону. Здобувши вісім нагород континентальної першості, наші стріляючі лижники вибороли першість у неофіційному командному заліку змагань.

У попередньому номері ми вже інформували про те, що в Осрблі наші біатлоністи стартували напрохуд вдало. Так, у чоловіків у спринтерській гонці відзначився Артем Прима, який здобув «срібло» змагань. У гонці переслідування Сергій Семенов змінив на п'єдесталі пошани свого партнера по команді – Сергій фінішував другим, програвши, як і Артем у спринті, росіянину Олексію Волкову.

Потім знову відзначився Прима. Артем посів друге місце в індивідуальних перегонах на 20 км, поступившись переможцеві німцю Данієлю Бему і випередивши його співвітчизника Еріка Лессера.

Нагомість жіноча частина нашої збірної була просто нестримною в своїй жазі до перемог. Укра-

їнки не знали собі рівних як у спринті, так і гонці переслідування. Причому, «стріляли» дублем – на обох дистанціях першою перетинала фінішну стрічку Олена Підгрушна, другою фінішувала Валя Семеренко.

Довели свою перевагу над суперницями наші дівчата і в естафеті. Через доволі низьку температуру організатори змагань ухвалили рішення поєднати час старту чоловіків і жінок, хоча хлопці все ж розпочали гонку трохи раніше. При цьому стрільбище розділили на дві половини: на одній стріляли чоловіки, на іншій – жінки.

Чоловічий квартет, на жаль, на п'єдесталі пошани пробитися не зміг. Олександр Колос, Артем Прима, Віталій Кільчицький і Сергій Семенов фінішували п'ятими, пропустивши поперед себе ко-

манди Німеччини, Норвегії, Росії та Австрії. Однією з причин помітного відставання наших біатлоністів стала невпевнена стрільба – загалом українці схибили 11 разів.

А от дівчата, попри також неідеальне закриття мішеней (7 промахів), не надали жодних шансів суперницям поставити під сумнів свою перевагу. Юрія Джима, Віта і Валя Семеренко, Олена Підгрушна на заключному етапі вітром промчали дистанцією. При однаковій кількості промахів український квартет на фініші випередив срібних призерок естафети росіянок на більш ніж 1 хвилину 18 секунд! Третіми з відставанням від переможниць у понад 3(!) хвилини фінішували представниці Німеччини.

Таким чином, Олена Підгрушна стала триразо-

вою чемпіонкою Європи, а національна збірна, з добром у три золоті та п'ять срібних нагород, у неофіційному командному заліку випередила росіян, які за рівної кількості перемог отримали лише одне «срібло» і три «бронзи».

Також нагадаю, що водночас із дорослими в Осрблі виборювала нагороди континентальної першості і підрастаюча біатлонна збірна. Дві медалі здобула Ірина Варвинець («срібло» в спринті та «золото» в гонці переслідування), «бронзою» поповнилася скарбничка збірної після змішаної естафети (кольори української команди захищали Анастасія Меркушина, Ірина Варвинець, Іван Моравський та Олександр Дахно). У заліку юніорів наша команда фінішувала третьою, позаду збірних Норвегії та Росії.

СПОРТИВНЕ ОРІЄНТУВАННЯ

СУМИ ЙДУТЬ НА РЕКОРД

У лютому Україна стане центром світового спортивного орієнтування на лижах. 20–26 лютого в Сумах проходитиме другий етап Кубка світу, чемпіонат Європи, чемпіонат світу серед юніорів, чемпіонат світу серед ветеранів і чемпіонат Європи серед юнаків із цієї доволі незвичної дисципліни.

Чемпіонати Європи та світу зі спортивного орієнтування на лижах проводяться кожні два роки, чемпіонати світу серед юніорів, ветеранів та чемпіонати Європи серед юнаків – щорічно. Ще наприкінці 2010-го, як інформує сайт Державної служби молоді та спорту, від Міжнародної федерації спортивного орієнтування надійшла пропозиція провести зимові змагання 2012 року на території України. Сумщина, завдяки наявності професійного

суддівського корпусу, мальовничий природний місцевості, а також підтримці місцевої влади, отримала право на проведення цих змагань світового рівня. Визначальну роль у рішенні віддати це право саме Сумщині, думається, відіграла багата історія спортивного орієнтування в цьому краї, яка бере свій початок від 1964 року. За часів СРСР сумська школа була представлена 13 майстрами спорту – переможцями та призерами чемпіонатів Радянського Союзу.

А місцева суддівська бригада, до складу якої входили 3 судді всесоюзної та 7 – республіканської категорій, брала участь в організації та проведенні чемпіонатів СРСР та міжнародних змагань. Після здобуття Україною незалежності на Сумщині було підготовлено 11 майстрів спорту зі спортивного орієнтування. У міжнародних змаганнях, що відбудуться наприкінці лютого, за попередніми даними, братимуть участь орієнтувальники з 21 країни світу. Загалом, разом з

офіційними особами, очікується близько 500 осіб, що становить найбільше представництво країн-учасниць та чисельність спортсменів за всю історію проведення змагань такого рангу. Україну на цих змаганнях представлятимуть 34 спортсмени, об'єднані в три команди. Захищатимуть честь країни в складі національних збірних і представники Сумщини.

СТОРИНКУ ПІДГОТУВАВ
ВОЛОДИМИР ПОЛЕТАЄВ,
СПЕЦІАЛЬНО ДЛЯ «ПВ»

